

308928

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది సోమవారము
సింగళ నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 101
సంచిక ౧౦౧

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు : మొదట ప్యాకీ కంపెనివాడు, చెన్నపట్నం,

కాఫీ, చొట్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖామ్మి, పయిర్లకున్న, దంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగవై గాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలచిన వారి తాలూకు భూములపట్టి రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను ఆను సరిది తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఉర్దూ, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన ప్రతికరున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యాకీ అందు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

నవీనమయినది.

టటోపరస్తా 490



ఇది మాతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్కిరిటో సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము యొక్క సత్తుతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిన వాసన వదలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నీజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 ద్రాము " 0-12-0
1/2 ద్రాము " 0-8-0

ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఏజెంట్లు కావలయును: తాము కెల్లింగ్ కలిగిన ధరావతు తెలియ పరచినచో ధరభాస్తు చేయబడును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ఆ పరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైట్ హిస్, బొంబాయి నెంబరు 8.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్ర నిద్యాల

3-24 పాటర్నురోడ్డు, మాంటురోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగ చేయబడును. 820

వైవారికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

FOR SALE.

A second hand chaindrive Fiat (F.I.A.T.) Motor Car 18 20 Horse power. Tenders are invited till 10th August. If not sold meanwhile, it will be disposed off in auction on 11th and 12th, August at Bezwada.

APPLY TO.—

A. Kaleswararow

EXECUTOR & TRUSTEE

BEZWADA.

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును.

చార్మపు నొప్పల బార

దోలును. వాయువు

హ్ని హగ్నోలును.

సువాసనగలిగి యుండును.

శ్రమింపట నుండదనది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, క్రేకొండ్ల, బొంబాయి,
7, రింబునెట్టి కిడ్, వర్రాసు.



The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత సందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. కెల్లింగ్ రు 93,555
- (2) సొమ్ము: గన్నా మెంటు సెక్యూరిటీలోన, పోర్టు ట్రస్టు, మ్యూనిసిపల్ డివెలప్ మెంట్ కెల్లిబడును.
- (3) గతించిన పాస్ నిలు: ఇతర కంపెనీలలోనలేనే, నియమిత మేమియు లేవండ, ప్రేమియుల తాలూకు బకాయ మాటకీ రు 6 లక్షలతో నిచ్చివేడినచో తిరిగి ఆరులులో నంపబడును.
- (4) ప్యాన్లు: వీటికిగల చొప్పులు, సౌకర్యములు మ రెక్కడను ఉండవు. (799)

పూర్వమైన లాభపుచొప్పులు పొందవలెంట్లు భీమా-భీమాచేయించినవారు త్వరిత కాలము చేయునెడల కుటుంబము నకు కలుగు సౌకర్య మొకటి, భీమాదారు చాలకాలముజీవించునెడల అతని జీవిత కాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి ర్ సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తముకు చేర్చి, ఆఖరున భీమా మొత్తముతో విడుదలచును. లేదా, ప్రతి ర్ సం॥ పిచ్చుట గొక్కముగ తీసికొనవచ్చును లేక తిరునాళ్ల కెల్లింపకలగిన ప్రేమియులలో తగ్గింపుకొనవచ్చును కోరవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును నలయువారు,

ఈ క్రింది చిహ్నములకు వ్రాసికొనవచ్చును.

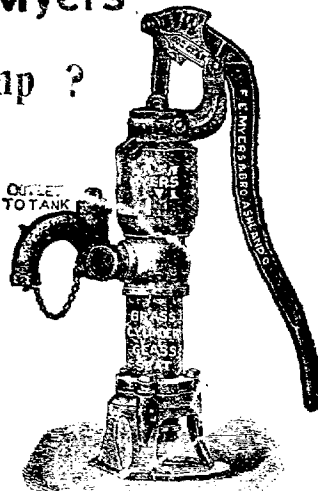
జె. కె. రాజారావు హంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 9, తంబునెట్టివిధి, మద్రాస్.

డి. శనాచలపతిరావుగారు, చీఫ్ అగ్జెంట్లు ఇంకా స్పెషల్, నుంటారు.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.



K. B. Joshi & Co.,

32, Hornby Road Fort Bombay.

అమ్మబడును

ఒక సెకండు హ్యాండు చెయిన్. డ్రైవ్. ఫియట్ మోటార్ బండి 18-20 హార్సు పవర్ గలది. అమ్మకమునకు గలదు. 10-8-1917-వ తేది లోపట కావలసినవారు తెుచ్చు పంపుకొన వచ్చును. ఈలోపట అది అమ్మకము కాకపోయి నచో ఆగస్టు 11, 12 తేదీలయందు బెజవాడలో ఏలాము పేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువ చిరునామా గల వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

సి. కార్తీశ్వర గౌతు

ఎన్టీఆర్ కంట్రీ క్లబ్, బెజవాడ.

ఆత్మ దీక్షా సా.

శ్రీరంగును విడిచివేయరాత ఆత్మదీక్షి.

దయ్యముల సభాపమున గలచిన శాస్త్రీయవర్ణ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి. చిన్నలైలా చక్కని గ్రంథము వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము హిల్స్ బాక్సు 212, మదరాసు

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రకీయలు గలవు. శ్రీ పురుషోత్తమ ఈ గ్రంథము మాదిరిచో వారంకంట నాకే వైద్యము చేసు కొనగలరు. వెల రు 1-4-0
2. వైద్యులపాఠము ఫీకరు ఆను విషయ జ్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0
3. సుస్థుల సమాఖ్యల పులగుర్త లక్ష్యసరసమంబగా రిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శేకకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలసింది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిని పాటలు ఆవశ్యము. వెల రు 0.8-0
ఇవి ప్రతి పుస్తక మెత్తులను దొరకును.
ఉ. లక్ష్యనారాయణశాస్త్రీ బి. ఎ., రుబిహోమ్. కాకినాడ.

దంత చూరము

దబ్బి 1-కి నెల రూ 0.2-0 12-కి రూ 1-2-0.
ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళుండే రక్తము ప్రసరించుచును. నోటిదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లుముట్టెములనై తెల్లగానుండును. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము తులం 1 కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0
చచ్చకరూపం " ... 2-0-0
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి ... 8-8-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
తాంబూలమూత్రము, నువ్వున గా నుండును 50-కి 0.8-0
అమ్మతాంబూలమడిహో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

నిర్మలమైన

మలబారు సారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదించబడినది)

కొలంబో అరిక్ వలెనే, ఇది మలబారులో సిద్ధముచేయబడినది.
బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.
దీక్షను కాలుగలను బుట్టుగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.
మీ సీసాలు అమ్మబడవు.
యస్. పి. సారథి, అండుకో, (826) మదరాసు.

తిలక్కుగారి వర్ణంబి.

(-0-)

సరోజినీసతి, సయ్యదు హుస్సేనుగార్లు ప్రసంగములు.

బొంబాయి జాతీయసంఘమువారి యజమాన్యముక్రింద కడచిన 24 వ తేది సాయంకాలము 9 గంటలకు శ్రీకృష్ణ మందిరమున పౌర ప్రముఖులు వర్ణంబుత్వక నిర్వహణాధ్యక్షులు సమావేశమై యుండిరి. సభకుండు హోర్నియనుగారు ప్రసంగింతునని యదివరలో ప్రచురింప బడెను గాని కారణాంతరమున వారు సభకు రాలేకపోయిరి. తత్ఫలమున వారికి మాటుగ సయ్యదు హుస్సేనుగారి ప్రసంగము జరుగునట్లు సభాకార్యక్రమపత్రిక యందు వివరింప బడెను. నియమిత కాలమునకు పూర్వమునే సభాధ్యక్షము ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసియుండెను. సరోజినీసతి, దావుబహద్దరు సి. వైద్య, ఆర్. పి. కరండికరు జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసు, ఎన్.సి.కెల్కార్, డాక్టరు బాబాసా హెబ్ పరంజీ, డాక్టరు సత్యయి మున్నగు మహనీయులు నెక్కొండు సభ సలంకరించిరి. ఇంతలో ప్రార్థనా గీతమాంధ్ర మయ్యెనుగాని సయ్యదు హుస్సేనుగారు సభకు విచ్చేసి యుండలేదు. గీతము ముగియు కాలమునకు పునఃసభాధ్యక్షమున కొద్ది సరికి సభాసభులు పట్టరాని యజ్ఞాహమున వెల్లిడించిరి. గీతము ముగిసిన వెనుక వైద్యకర్త ఆర్. పి. కరండికరుగారి న గ్రాసమున స్వీకరింప ప్రార్థించిరి. కిమ్మట శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కిట్లు ప్రసంగింప దొడగిరి:- భారతీయుల సహాయముల సహజించు మహా నాయకుడగు తిలక్కుగారిని గౌరవింపవలసి మిటసమావేశమై యున్నాము. సభాసభులు గనుపరచిన యుత్సాహమునుబట్టి చూడ, దనరాజ్యము మున్నగు ఉత్సాహముల ప్రాముఖ్యత తీసిచి తిలక్కుగారికి మహాసభాపుల జన్మదినములే యట్టి యుత్సాహముల ని ప్రజలెంచి యున్నట్లు తేటపడుచున్నది. ఇదివరలో నీ మహనీయుడు మహారాష్ట్రమునందలి ప్రామాణికజాతినాయకుడై నిలిచి యుండెను. కాని నేడితడు యావద్భారతదేశ నాయకత్వమున కహించి యున్నాడు. హైందవులేక మహామృదీయులు గూడ నీమహామహుని యెడ భక్తియుతులై యుండిరనుటకు సభ సలంకరించుచున్న మహామృదీయ శిఖామణియే సాక్షి. "కర్మయోగము"న తాము పర్యవసించిన యంశములను తిలక్కుగారు తమ జీవితమున కార్హూపక మొనర్చియున్నందున తిలక్కుమహాకీర్తన"రుషి" యని పిలువ వచ్చును. ఈ రుషిని గౌరవింప వలసి మిట సమావేశమైతిమి. ఈయన బోధనమును వన మనుసరించి నడచు కొనటయే మన మీయనను గౌరవింపుట కుత్తహేమ్యమగు మాన్యము. కనుక నీయనను సన్మానింప నిచ్చయించిన వారందరిపై బోధనము నేమరక పాటుపడుటయే యుక్తమగు విధానము.

సయ్యదు హుస్సేనుగారు.

కడప నువ్వనెంచిరి: తాము మహామృదీయు లైనట్లు సరోజినీదేవిగారు ముచ్చించిరి గాని హుస్సేనుగారి విషయమునకు ప్రాముఖ్యత నొసగక తాము హైందవులను నంతమును మాత్రమే విశేషముగ శ్రద్ధాభక్తులతో ముచ్చుకొనుచుండిరి. "ప్రస్తుతావసరమునకు స్వీయ చరిత్రలోని కొన్ని సంగతుల నిట వివరింప వలసియున్నది. శివాజీ యుత్సాహ గండ గృహను తిలక్కుగారవలంబించిన మార్గమును నిరసించుచు 1908 సం.మున గాబోల, నే నొక వ్యాసమును వాస్తావత్రిక కొకదాని కంపియుంటిని. తిలక్కుగారు ప్రాస్థవ్యక్తి యుతులై, మత కక్షల ననుసరించి పోరాడు రాజకీయ క్యవహార పులని యాసయమున నా యభిప్రాయమై యుండెను. కాలక్రమమున నీయభిప్రాయ తీవ్రత తీసింప జొచ్చెను. 1908 సం॥ తిలక్కుమహాకీర్తన నెదురింప దిగిన నే నిపుడాయనను గౌరవింపుటకై యిచ్చట నిలిచియున్నాను. తిలక్కుగారి యందుభాగ్యవశమైనట్లును లోభములు గానరావయ్యెను. "మహారాష్ట్ర" ప్రామాణికవర్ణ నాయకులని తిలచిన తిలక్కుగారి నిజతత్వము క్రమక్రమముగ గోచరించినది. మీ జాతిమత వివక్షతలేక సర్వ హైందవ ప్రపంచకము'న కు ను నా య కు లై వెల యు చున్నాను. తిలక్కుగారు తమ 62 వ సంవత్సరమున చాడగలిగినందువలన హైందవుల సంకప మతిశయించెను. ఇట్టి మహనీయు లనేకులు హైందవభూమి యనేతీంచి యున్నది. వర్తమానమున భారతవర్షము సందిగ్ధావస్థకు నెక్కుకొనియున్నది. కనుక దేశమున కసాయములేకుండ భయ్యసాహసాది సుగుణములతో నడపించునట్టి మహనీయు లావశ్యక మైయున్నారు.

"ఇట్టి తరుణమున తిలక్కుగారి జీవితమును తగ్గవర్ణన మొనర్చి దాని తత్వము నాగిన ప్రజల కపారమగు బాధము కలుగును. ఇట్లు పరిశోధించినందువలన మనకు, అంతరంగికమగు విశ్వాసముల నీ మహనీయు డెన్నడును యేదియో యొకతీరగన కాంతినొందించి యుండునాడు గాడని ప్రభుమమున స్ఫురించును తిలక్కుగారిలో నన్ని విషయములను ఏకీభరింపక పోయినను, ఆయననిష్కపటి యగు నాయకుడని నేను నొక్కి-చక్కానింప గలను తప్ప లానర్చుట మానువులకు సహజము. తిలక్కుగారు కూడ కొన్ని నేలయందు పారపడి యుండుటలో విపరీత మెద్దియును లేదు. కాని యీ పారపాలుల వలన ఆమహనీయుని భ్యాసి కెన్నడును భంగము కలుగ నేరదు. తిలక్కుగారి జీవితమును పొడగట్టు రెండవ విషయము వారి స్వాధీన పరిత్యాగము. స్వాధీనపరిత్యాగమున వేనోళ్ల నులించి యుపన్యసింపవచ్చుని గాని ఆచరణలోనికి గొనివచ్చు నారు చాలవరుదు. తిలక్కు మహనీయుని యాచరణ మానని వాక్కునకు భిన్నమై యుండలేదు.

ఆపాద ముద్రకమును, భారతీయును.

"సామన్యభావము, చక్కదా, వైద్యము, విశ్వాసములతో మిశ్రమైన యున్నతనగు న్నాన, ఆదర్శములు తిలక్కుమహనీయు డాపాద ముద్రకమును హైందవుడని వెలువరించును. ప్రజలీయన నాదర్శప్రాయులుగ నొనర్చుకొని నడచుకొనిన యెడల మతవచుగు స్వర్గ మొందు వెలయక పోయినను, కర్తమాన భారతవర్షవర్ష సుప్రభాముగ చుచ్చునెందును. తిలక్కుగారు జాతీయ భావముయొక్క ఆధ్యాత్మిక తత్వమును వెదజల్లుచున్నారు. ప్రజలీతత్వమును గ్రహించి తమసామ్యురించుకొని, దేశము నుద్ధరింపవలయును. తిలక్కు మహనీయుని యెడ హైద వికరింపబడిన సుగుణసంపదయే గాక, మరియొక విశేషము గావచ్చుచున్నది. హైందవులందరు తన బంధువులని యాచహనీయుని భావము. ఇట్టి భావముచే తెలయుచున్న వాడగుటం తేని తన దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ పరిగణించెను. దక్కను వాస్తవ్యుల సామభూతి తగుప్రదేశముతో నంత మొందుననియు, దానిని మించి దక్కను వాస్తవ్యుడవలెకొంపజాల దనియు, యదివరలో వాడుక. ఇందుల కొంత సత్యమున్నదని తెలుచిందిగాని తిలక్కుగారి జీవితము, మతపు పట్టువల, స్థానికాభిమానము, ఉదార మనస్కతతో పొందుపడవని బోధించుచున్నదని" చెప్పచు హుస్సేనుగారు హైందవులు సాభాత్మ్యమున, మతభేదముల నావలగ్రాసి, సంఘీభవింపవలసిన దని హెచ్చరించిరి. హైందవులు తమ మూఢ విశ్వాసములను విడచుకొని, తమలో నవోన్యాయ బంధుత్వ ప్రేమ నెలకొల్పుకొనుకరకును గవ్యస్థానమును చేర నర్హులు కారు. ప్రస్తుతమున హైందవులెట్టి దేశాయుండుండిరి, మున్నుండు గూడ వారట్టి యవస్థనే యుండవలయును. వైద్యముతో గూడిన ఋజుమాగ్ధవర్తన స్వభావము ముచ్చుగాగల సద్గుణ సంపదయందు దక్షిణదేశీయులు తీసిపోరు. లోపములు గొన్ని జూపట్టును. స్థానికాభిమాన (ప్రావిన్సియలిజము) లోపము వీనిలో నొకటి. దేశక్షేమాగ్రము యీ లోపమును సవరించు కొనవలసి.

సిమ్మట హుస్సేనుగారు హిందూదేశ చరిత్రవిషయమును గూర్చి ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పవచ్చుడగిరి:- హైందవ మహామృదీయ బాతు లాదిని పోరాడు కొనిన వని నేడును గూడ నాచెండు మతములవారును వైరులై యుండవలయు ననుట యేటిన్యాయము? అప్పులభానుతోడ పోజి పోరాడెను గాన సయ్యదు హుస్సేను తిలక్కుగారివై కత్తి దూయవలయునా? ఇతిహాసము నిట్లగుచున్నచో, చరిత్రాంశములను క్రమముగ బోధపరచుకొన లేదని స్పష్టమగును. వర్తమానకాలము, పూర్వకాలమునకు పలువిషయముల భిన్నమై యున్నది. వర్తమానమున జ్ఞాన మధికమయ్యెను. అజ్ఞానముచే వెనుక, సుతెగలవారును పోరాడుకొనిరి. అజ్ఞానవర్తన లాచరించినట్లు మన మాచరించుట న్యాయము కాదు. మహామృదీయులు, సిక్కులు, హైందవులు మున్నగు వివిధ జాతులవారు తమ పూర్వ వైషమ్యములను మరచి పోత్రాత్మత్వమున చరింపవలెను. తిలక్కు మహామహుని జీవితమువలన నిట్టి యవకాశమున్నదని వ్యక్తమగుచున్నది. సభాసభులు తిలక్కు మహాకీర్తనని యాచరణమును గమనించి తదభిధానము సంకల్పముల చిత్రిత మొనర్చు కొంఁగురుగాక! అని హుస్సేనుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

హుస్సేనుగారి ప్రసంగాంతరమున జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసుగారు గుజరాతి భాషయందు పర్యవసించిరి.

ఆధ్యక్షులగు ఆర్. కరండికరుగారు ప్రసంగించిన కిమ్మట వారికి వందనము లాచరింపబడెను. సభ్యుల కరతాళధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

జాతీయవిద్య

ఎన్నెప్పుడుగారు

విద్యా విషయముల సంస్కరణము ప్రయోజనము లేదనియు విప్లవమే తోగోహయ మనియు కాంటు అను వేదాంతి యొకానొకసారి యని యుండెను. ఆ మహనీయుని వదనము నేటి హిందూదేశమున కెంతయు మత్స్యప్రైమై కర్తించును. ఏటేటను మొదలగు కొంతనము వారి రిపోర్టులను వాటి యందలి పాఠశాలా మందిరముల చిత్రములు, పట్ట పరీక్షలయందు కృతాంధులైన ఉపాధ్యాయుల పట్టికలు మున్నగునవి మూత్రమే నూచిన వారి కిట్టి విప్లవ మనావశ్యక మని స్ఫురించును గాని భారతీయుల జీవనము, వారి యాశయము, వారి యాదర్శతలు, విద్యార్థుల శక్తి సామర్థ్యము క్లిష్టములగుచుండిన విధానములు, భట్టియపు పద్ధతు లాదిగాగల సర్వమును కఠినములక మొనర్చుకొనక వారికి కర్మగర్భ విడితమై, విప్లవమునకన్న వేరొక ముక్తిమార్గము లేదని తెలిపవలెను. విద్యార్థిభావములను సం పూర్ణముగ మూసేసి గాని ఇండియాదేశము ప్రాన్యు, జ్యోతి, ఇండ్లకు మున్నగాగల ఆధునిక రాష్ట్రములతో కుల్యము గా నేరను.

గుమారవది సంవత్సరముల క్రితము, కొంతకపు సేకకు వ్యక్తులను లభింపజేయు నుద్దేశముతో నెలకొల్పుబడిన యాదర్శములే సేకును హిందూదేశవిద్యాపద్ధతులను పాలించుచున్నవి. పతనగ్రంథసంఖ్య నానాటికధికమయ్యెను. పాఠశాలయందు గణపవకువిద్యకును భారతీయుల దినచర్యకును సంబంధములు మాత్రమైనలేదు. మేధాసంపన్నులగు యువజనముంతయు నీపాఠశాలయందు పోగగుచున్నది. నిర్విచారముగ కాలముగడపుట కవకాశమును గలుగజేసి, దొరతనపు టుగోగమును సంపాదించుటయేపరమాధ్యక్షముగ వీరిందను భావించుచున్నారు. ఇంకను ఇట్టిభావములే ప్రబలియున్నవిగాని ఏవిద్యాధిమైక, పృథ్విధమగు వృత్తి నొకదాని ననుసరించి జీవించవలయునని తెలంపదు. మనుజులందఱిని వృద్ధిజేసికొని, దేశమునకును తిరుగును గూడ మపయోగకార్యమై యుండవని తెలంచి దరించు విద్యార్థులెచ్చటను గానరాదు.

“జీవయాత్రను సఫల మొనర్చుకొనుటకు సంపూర్ణముగు నవకాశముల నీయవలె” నని భారతయువజన మజేతించుచున్నది. వర్తమాన కాలములందు ప్రబలియుండిన పాఠశాలయందు, పతనగ్రంథముల కన్యంధ పరీక్షలయందు త్రిస్త్రులుగాజాలక నిరుత్సాహులై తాము బ్రదికియుండినను చనిపోయినను ప్రపంచమున కేలోటులేదను నభైర్యమున గుండుచుండిన విద్యార్థి స. మా హా ము ముమ్మందు జీవించును. ఇట్టి విద్యార్థి స. మా హా ము నకు మామగ విశ్వాసపూరితమై గౌరవ స్వేచ్ఛాగిగుణముల కాలవాలమై ప్రపంచమున జొరవకు యువజనములగ మేల్పడగలదు. లోకము తన్నునాదరణ మొనర్చుచున్నదని నిరంకోకమును గుండుచుండిన విద్యార్థులెంతయందీ యున్నత పాఠశాలయందు దిక్కుకు గానకచ్చుచున్నారు. వారల యాశయును లెంత సంకల్పితమై యున్నది? దైవానుగ్రహముండిన నేజేరి నుంచి యుద్ధోగము కొనకచ్చుచు నాశ తప్ప వీరు సేరొక యాశనుకూర్చుకొని యున్నారు.

ఉన్నత పాఠశాలయందు విద్యార్థుల స్వభావ సంపత్తిని పెంపొందింప నెట్టివిధములు జరిగి, ఎట్టి యవకాశములున్నవి? విద్యార్థిని మౌనభక్తిత్వత్వాన పూరించు సునస్వమనపాఠశాల లనవచ్చుచున్న యున్నది. ఏద్రాంతి కాలము నాతడు కర్మభుచ్చుకుండ సంగీతము, చిత్రశిల్పము మున్నగు కళలెంతవఁ కుదోధింపబడుచున్నది? భాగవత్ మునకు నన్నెదెచ్చిన కళలు ఉన్నత కులజుల విద్యాభ్యాసముతోడ నడుగంటినవి. ఈవిద్య స్వతంత్రముగ నెలకొని, దేశభక్తి సంతుల్యభావలై నావల గ్రోయించును. హినుమక్కిలి, యావిద్యాపద్ధతులను నెలకొల్పినవారును వీటిని పురస్కరించువారును గూడ హైందవుల నె దూపింపబడగిరి. భారతీయులకు కర్మసాక్షానము పూజ్యమనియు, పోగనర్థపుబాధ్యతలను వహింప నతిమనమగ్గుడు కాదనియు మున్నగాగల భావనకావ్యములు వీరు ప్రయోగించుచున్నారు. భారతీయుల లిట్టి దేశభావమున్న వీరు మర్తవాదులెవరు? ఈ లోపములను తొలగింప నెట్టి యున్నయ లానవ్వబడినవి?

నీర్మితమై అనాని సిద్ధాంతముగ వచ్చుచుండిన కొన్ని యంత్రములను విద్యార్థులకు సేర్పబడి ఉపాధ్యాయుని విధిమొనర్చు అందఁ యాదేశమైయున్నది. ఈ ఆశయమును త్రిప్పి

స్వదేశవ్రతము

స్వదేశవ్రత సూచము

పోట్లపూడి.

స్వదేశ వ్రతములు నేను యేరిక్కున జూచినను పెట్టుకొనుచున్నవి. ఈ పదము పవిత్ర వ్రతము దేశీయులనే గాక హిందూ దేశాభిమానులగు పాశ్చాత్యులను గూడ ముంచిజేయుచున్నది. ఈ పదము పవిత్ర వ్రతమును ౧౮౦౬ లో బంగాళీలు ఆచరింపుట దెచ్చిరి. అది మొదలు ప్రతిపక్షము గూడ స్వరాజ్యాకాంక్షతోడ ఈ వ్రతము గూడ సంచారముచేయుచున్నది. “ప్రకాశికా”కి పదు లనుకొనియు గాక బ్రాహ్మదేశం గంధమును గూడ ఈ వ్రతము ముంచిజేయుచున్నది. ఆ యాకాంక్షయే ముఖ్యమని నేనే సంభ్రమము స్థాపించునట్లు జేసి మాపల్లెలవారిని గూడ ఈ వ్రతాచరణమును నియమబద్ధులను చేసికొని. వీరిని బట్టిమే పల్లెలగారి బ్రాహ్మదేశీయులకు గూడ స్వరాజ్యాకాంక్ష పబలముగా ఉన్నట్లు గాని నగును. భారతీయులకు ద్రిటిభూషణకాముక్తింద స్వేచ్ఛవలె యగుభారతమాత సందర్శనార్థమే ఈవ్రతాచరణములయెల్లట. ఈస్వదేశవ్రతమును, మజ్జిమాతో మంత్రమును విద్యార్థులు మొదలు నాయకుల వరకును స్వదేశీయులు మొదలు ఓడీయులవరకును ఆచరింపుచున్నారు. కేవలచాగారికము లాదిగా భేదములగు పాశ్చాత్యులు సముత్తము భేదనాదీకములందు గూడ స్వదేశ వ్రతమునే యాచరింపుచున్నారు. భక్తాగ్రేపరుడగు గాంధీయజోషియును అగ్రపీఠమున జేరి తనసామ్రాజ్యమునకు ఈవ్రతమును పరింతకణముగా భావింపుచున్నారు. దేశీయులకు వీరియును ముక్తికేదని జెప్ప సామాసింపరా? ఇది కొందఁ గనుకొనునట్లు రాజద్రోహము కాదు. ఈ వ్రతాచరణములజూచి స్వేచ్ఛాచోరులను, దేశాభిమానులగు యన ప్రభువులు సంతోషింతురు. స్వరాజ్యమున కర్హులని ప్రశంసించురు. ఈవ్రతము నాచరించుటయందు ఒక తెగవారు మాత్రము చేరకున్నారు. వారు విద్యార్థులుగాను నాయకులుగాను వీరి లెంజికి చుట్టొకమున జేరిన నాయకు లనుకొని మహనీయులు మాత్రమే. వీరు మాత్రమే చరింప వలెనుట లజ్జాకరము. ఈవ్రతాచరణముగ్గు ఏమి ముప్పువాటియో యరికొందరు భయపడుచున్నారు. ఈవ్రతమును సఫల కెక్కించిన ఏమి కొంచుమునుగునో యరి మరకొందరు భయపడుచున్నారు. ఈతెగలో సింహపురివారు గూడజేరి యున్నారు. ఇది కేవల భీరత్వముగాని వేరుగాను. దేశాభిమానమున గల్గియుంటయు భయ దేశభక్తులకు ప్రాతానా మొదగుటయు వీరిని తదితరులకు భేదించుటయు రాజద్రోహములా? ఏనాడైనను యన ప్రభువులు వారిమానాములను సరింపుచుకొని, క్రాపులుజేసుకొన్నవిగాని, వారి యానియునుపుల చరింపుచుకొని,

వృత్తిరంబునకు క్షణ మింటిటనుండి విద్యార్థులకొనగబడుచుండవలయును. పాగనర్థులనులయును గూడ విద్యార్థి కేటకుడుగావలయును. విద్యార్థి స్వచ్ఛందముగ శ్రద్ధవహించి పనిచేయుచుండు నేనిద మునుకనైన గాని యాతనికుపాధ్యాయుడునహాయపడును క్రినుగుడు మార్గమును మార్చించుచుండ వలయును. ఈముడు ఉద్దేశములతో వారు విద్యాభ్యాసమున కడపించినచో వారల స్వభావస్థితులకు ప్రతిభా విశేషములు వికసించును. కాని యిప్పుటికె కొన్ని విషయములను విద్యార్థి యిష్టావ్యములతో ప్రసక్తిలేక నైపథ్యతి యాచరికి నూరిపోయునదిగాదు.

భారతీయులకు లజ్జించియుండు సంపూర్ణావకాశ ప్రసాదకమునకు వైక వివరింపబడినవే గాక దృఢగురు స్వభావమును విద్యార్థియందు నెలకొల్పు నైతికకారీకక్షణము గూడ నావశ్యకమై యున్నది. పాఠశాలయందు దేశభక్తిని గూర్చి హెచ్చరించుచుండి, గుత్తానమును సర్వవియోగ మొనర్చుచుండినచుండ విద్యార్థులకు నైతిక కారీకాభివృద్ధులు కలుగ గలవు. వైకా సహజములు మున్నగునవి పాఠశాలలయందు వెలయవలయును. ఈ దర్శనవిజ్ఞానమువిద్యార్థులయందు గుత్తానమును శక్తియును కలుగగలవు. యువకులను చింతింపజేసి, ప్రపంచమును గూర్చి వారు తిరుతాత తెగ్రహులనై నభిప్రాయపడక స్వచ్ఛగురు నభిప్రాయముల నోరుండును. వర్తమానమున విద్యార్థుల బుద్ధిబలమును జీవించేయు నాత్రత మున్నగునవి ననియును. “జీవయాత్రను సఫలమొనర్చుకొనుటకు మాకు సంపూర్ణావకాశముల మొదలవలయు”నను భారత యువకుల కోర్కెల గ్రోపింపున నెరితరమగును?—వీటిన్ని ఒపినియును.

హిస్వదేశముల యెడ కభిమానము వదులుడనిగాని, స్వదేశవస్తువుల వాడుకొనగర్హికాని చెప్పియుండిరా? ఏనాసమైన ఇందుకు అడ్డమునచ్చుచున్నా? ఏమిలేకనే ఏల భయపడి భయపడవలయును. కీర్తిశేఖులైన భారత పితామహుండగు నాదాభాయి శాోజీగారి యాభిప్రాయముక్రింద ౧౮౦౬ సం॥ లో కలకత్తాలో జరిగిన అఖిల భారతదేశీయుమహాసభలోగూడ నీ తీర్మానము నుపపాదించి యున్నారు. అఖిలభారతీయులును స్వరాజ్య మంత్రమును పఠింపుచు నేకగ్రీవముగ ఈ తీర్మానము కంగీకరించుట వల్లనై నా దీనిపవిత్రతను గ్రహింప జాలకున్నారు.

వీరిని పఠించియుండు భీరత్వముల బాపుకొను టుత్తమము. స్వరాజ్యముకావలయునన్న ఏమి ముప్పువాటియో యను దిశయుగడచినది. ముప్పుజ్ఞులైకొంటి భారతీయులును ఆబాలచ్చర్యముగా స్వరాజ్య మంత్రమును జపించుకాలము వచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు ఇది రాజద్రోహము కాదని తీర్మానించుచున్నారు. ప్రభుత్వసంబంధముగల స్వరాజ్యాందోళనే కాస్త్రబద్ధమని తీర్మానించినప్పుడు ఏసంబంధములేని స్వదేశ వ్రతమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు నోకల్యము బుచ్చుకొందునని తెలచుట దెచ్చి.

నాయకు లనుకొనువారే ఈ వ్రతముల నాచరించుట లేదే మనమేల యాచరింపవలెనని ఉదాహరణము వహింపవలెను. నాయకు లనుకొనువారు నిజమైన నాయకులుగాను, నాయకులు కాదనుకొనువారే నాయకులు గానచ్చును. నాయకత్వము కార్యాచరణమును బట్టియుండును గాని పేరు పొనుగును బట్టి యుండదు. అట్టివారిని మనము నాయకులుగా దెట్టుకొ తగదు. మన స్వయంకృతి వల్లనే మనము స్పష్టికావలెను. మనపుకోభివృద్ధి మనచేతియందే యున్నది. మననినాశము మన చేతియందే యున్నది. మనసంకల్పమునుబట్టి మృతయొందును. మన మొకపనికి తగవునువచ్చుంత కాలమునకము. ఏనాడు తిగుడుమని మనస్సు దృఢముజేసి కార్యాచరణకు గవంకుడుమో ఆనాడేరగుము.

స్వదేశవ్రతములను ముంచుచుండు ఆచరించవలయును. మనలనుజూచియుండు దేశాభిమానాయకులనుకొని బొత్తుతిమురు మహాశయులు చురకక్కి చరింతురు. వారిపూర్వజ్ఞానమునకు పశ్చాత్తాపపడి కార్యమారలై నిజమైన నాయకులై మనకు ముందంజగా నిలుతురు. స్వదేశవ్రతమునకు ప్రభువు సోవానము స్వదేశవస్తుధారణ, అటువెనుక ఉడుపులయందును అహారాదీకములందును విదేశీయుల పద్ధతిమీని చరింపవలెను. అన్నిటికిమించి స్వదేశమును ప్రేమించవలయును. మన స్వగు స్వదేశమునందే లీనము చేయవలెను. అప్పుడు వాస్తవమగు దేశాభిమాని కాగలడు. కొందరు మార్క డ్రోహులగు స్వాధీనులు తమకృత్రిమ కనుపులు నిండించు కొనుటకు దేశీయ సోదరులను మోసముజేసి వారి పవిత్రాచరణములకు భంగము గలిగించి వికేరబట్టలను, స్వదేశబట్టలని విక్రయించి పాపమున కొడిగల్చుచున్నారు. నెల్లూరజిల్లా బాల్లపూడి యందు స్వదేశీయులగు కొందఱు కష్టముల నేత సుని మొకటిని స్థాపించి నాణ్యులగు వస్త్రములను నేయుచున్నారు. నెల్లూరు వెంకట్రాయా నాయకుడు.

చర సు బ్రహ్మచర్యముగారికి లేఖ
వి నెంబురిగి కొక దావాదారుని విరాళము
నాగపట్టణమునం దొకటి ముప్పునన్నిధిని 12 వ గృహమునందున్న తే. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఇటుల వ్రాశిరి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి లేఖ వ్రాసిరి.
పూజ్యులకు వినతి.

నేను తంజావూరు అడివలలు మొసానకి సముగోష్ఠము 106 1917 ఆటముగావా చేసితిని. ప్రతివాది ఎన్. సాంబశివయ్యగారు. అతడు చున్నానకి తాలూకాలో గొప్ప మీరాశీవారుడు.

నాసక్షయున వాదించుటకు కొరదలా ఖీజుక్రింద నేను నాస్తిడవకు రె లను యిచ్చెన నంటిని. ఆ ముక్తము చాల తక్కువగా నున్నందున ఆయన విరాగించెను. ఈనానా కాలిచిన ఆ ఆయుగు యాసాయలను వి నెంబురిగి కియ్య సంతల్పించి నివ్వంతయు లేమిచే నేనే వాదించితిని.

దైవానుగ్రహమువలన నానానా కలిచినది. కాన నేనిన్యాయలచిన ఆయుగు యాసాయలను తనయొద్దకు పంపితిని. ఆయనను నడవనకును ప్రతి నెల 15వ తేదీని నేను శక్తికొలది భజమున పంపుటకు సంతల్పించితి. ఈసామ్యు చేసిన విషయము తాము వ్రాసుచు నీలేఖను న్యాయుడిమా ప్రతీక యందు ప్రకటింపగోరెదను.

వృత్తాంతములు

—:—

గృహదహము-ప్రాణ నష్టము:-ప్రాణులు తగుల బడుట వలన చనిపోయిన నలుగురిని గూర్చి మరణ పరిశీలనము జరిగినది. దహన కారణము నిరూపింప బడలేదు.

వృత్తిపూర్తి:-తిరువాన్కూరు మహారాజుగారి వృత్తి పూర్తి సందర్భమున దర్బారు జరుగను మహారాజావారికి ప్ర గలు సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు.

కల్లికోట తాలూకా పేరుపన్నగ్రామమునండిచోల అల్లగిరి అను వారిద్దరు కల్లికోట వైద్యశాలకు ధీకొనిరాబడిరి. వీరి నిద్దరిని 2 క మాష్టావాదు క త్రితోబాడిచి గాయపరచెను. ఇద్దరిలో ఒకనికి స్పృహకము లేకుండెను. ఒకడు మాత్రము తెలివిగలిగి మాటలాడుచుండెను.

యుద్ధానంతరమున పరిశీతు లన్నిటిని స్థిరపరచి క్రొత్త మార్పులను జేయుటకు పున్నర్యాజక వ్యతిక్రమము నొక దానిని నియమించుటకు కావనప్పటికి ఒకచట్టము రెండవ సారి ప్రవేశపెట్టబడెను. దీనిని 92 రు ఆమోదించిరి. 80 నుండి అధిక్షేపించిరి. ఈ వ్యతిక్రమమువారికి కేవలము సలహా నొసంగుటయే పని!

యుద్ధమువలన దొరతనము వారి నేతనము (గ్రాంటు) పనివాండ్ర సంగ్యయు తగ్గించబడినవి. అక్కతన నూలుసర కుల పరిశ్రమ తీసివేసినది. 1916 నాటికి క్రొత్తగ ఎట్టి యభి వృద్ధిని కలుగజేయుటకును వీలులేకుండెను. 1916 దిటిపూవారు 78700 వేళ్లమాదిని పండించిన తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ఇంత ఎక్కువగా దూది పండియుండలేదు.

సిపాయిని యెదుర్కొనుట, మలబారు:-నలుగురు మాష్టావాండ్ర ఒకసిపాయిని యెదుర్కొని అతడు అతనిపను లను చక్కపెట్టుకొనకుండా అడ్డుపరచిరి. అతడు వీరిపై చుల బారు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసుచేసెను. మొదటి ముగ్గురు మాష్టావాండ్రకును ఛెరి మాడ మాసముల కకనశిక్షయు, నాల్గవవానికి 200 రూ॥లు జుల్మానాయు విధించిరి.

బంగారపు కడియము బహుమతి:-పుల్లంగోడు రబ్బరుతోటయందు కొద్దికోజుల క్రితము దొంగతనముగావించి న దొంగలను బహుమతితో బట్టుకొని కఠినముగ శిక్షించిన కరువరాంకుడు నవ్ ఇన్ స్పెక్టరు సి. కణ్ణజముగారికి రబ్బరు తోట మేనేజరుగారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి అను మతిని బొంది 100 రూపాయలు విలువగల బంగారపు కడి యమును బహుమతి గావించిరి.

ధనకునకు కఠినశిక్ష:-ఉత్తర మలబారునందు నిల్లం గిరి అడవిను గ్రామమున సి. కృష్ణుడు నందినారు అను అడిగిరి ధనికుడును చరిగించుచు ఒక మోష్టాస్త్రి పాలము లోనికి పోయి కొన్ని ధాన్యపుకట్టల నెత్తుకొనిపోయిరి. అమె నలు మేజిస్ట్రేటుమొదల కేసుచేయగ లేనందు మేజిస్ట్రేటుకును విరోధముగాన నతడా కేసును విచారణచేయగూడదని ముద్దాయి పిటీషనుపెట్టిగా హైకోర్టువారి రంగీకరింపలేదు. చివరకు ఆ కేసు ఆ మేజిస్ట్రేటుకలననే విచారించబడినది. ఆ ధనికునకు 2 వారములు కఠినశిక్షయును రు 50 లు జుల్మానాయును విధించబడినది. తక్కినవారి నందరిని విడుదలచేసిరి.

దగా నేరము:-రంగూననుండి స్త్రీమరు కలకత్తాకు రాగానే రంగూను అధికారులు దగా నేరమునకు పంపిన వారంటు ప్రకారము పోలీసువారు డబ్బూరు. చుభాడో అనువా నిని పట్టుకొనిరి. అతనిని మేజిస్ట్రేటు నెదుటనుంచగా బావీ నమీద కడలి రంగూను మేజిస్ట్రేటు నెదుట హాజరు కమ్మని అత డాబ్బాపించెను.

నెంట్లు హిందూకళాశాల-కాశీ:-ఆగ్రా కళా శాలనండి ప్రాధేనరు నాగుగారు కాశీనగరమునకువచ్చి నెంట్లు హిందూకళాశాలయందు రసాయన శాస్త్ర ప్రధా నోపదేశక పదవియందు చేరిరి. వీరు ఎం. ఏ. పరిత్తు నిచ్చిరి. లండన్ కెమిస్ట్రీ పాఠశాలయందును అలహాబాదు విశ్వవిద్యా లయమునకు సభ్యులుగా చేరియున్నారు. స్వయంకృత పరి శోధనలకు ఎలియటు పతకమును బడసి జర్మను విశ్వవిద్యా లయమున విధానము నభ్యసించిరి.

ఈ నెల 4 తేదీన గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా నరసాయపాలెం గ్రామమున శ్రీయుత కోన వేంకటరాయ శర్మగారి ప్రోత్సాహముచే “నిద్యాసాగర” గ్రంథనిలయము అను పేరిట నెంకగ్రంథాలయము నెలకొల్పబడినది.

హోమరూలు లీగు:-బాపట్లతాలూకా, నరసాయ పాలెం గ్రామమున ఈ నెల 21వ తేదీన శ్రీయుత చంద్రమూర్తి చిదంబరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద నెంకబహిరంగ సమావేశము జరుపబడినది. అందు ఒకస్వరాజ్యసమితి శాఖ యేర్పాటుపడినది. దానికి కారుమంచి నెంకటస్వామి గారు కార్యదర్శిగను, కామేశ్వరి కోటయ్యగారు ప్రెసిడెంటుగను ఏర్పాటుపడిరి. 25 గురు సభ్యులుగా నత్యుత్సాహముతో జేరిరి.

పాఠశాలలు:-కడపజిల్లా ప్రొద్దుటూరున క్రొత్తగ నేర్పరుపబడిన మ్యూనిసిపాలిటీ వారిచే 2 బాలికాపాఠశాలలు ను, 2 బాలికాపాఠశాలలను పోషింప బడుచున్నవి. 2 బాలికా పాఠశాలలయందున్న బాలికల సంఖ్య 2 బాలికా పాఠశాలలలోని బాలిక సంఖ్యకంటెనుగూడ అధికముగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది. బాలిక సంఖ్య కంటె బాలికలసంఖ్య హెచ్చగుట అత్యుత్తము.

బెరలిజిల్లాయందు రామభద్రము అను నతడు కొన్ని కొన్ని పట్టణాలకు బోయి యుద్ధరుణమునకు చందాలిండి ని క్రజలను కొరచు తేహీలుదారుగారు తనకు అజ్ఞయిచ్చినని చెప్పి కొంతసామును కనూలుచేసెను. ఈ సంగతివినిన ఒక హెడ్డు కనిపేట్లు అతనిపై కేసుచేసినందున వానికి 4 నెలలకై రములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

నవ్ ఇన్ స్పెక్టరు పనులు:-కల్లికోటయందు మూడు పోలీసు నవ్ ఇన్ స్పెక్టర్ల పద వులు కాలీలుగ నున్నవి. వాటికొరకు 140 మంది దరఖాస్తులను పంపిరి. అందునలుగురు పట్టపర్తి నిచ్చినవారు గలరు. 140 మంది దరఖాస్తుల దరఖాస్తులందరి గర్భరు నవ్ ఇన్ స్పెక్టర్ల ను నియమించుటకు కల్లికోట కలెక్టరు కచేరియందు కలం గోడు రాజా వాసుదేవరాజుగారును ఆర్. హెచ్. పి. చౌక్ గారును, ఎఫ్. బి. ఇ. వేమ్మ వి. సి. ఎస్. గారును, ఒక సంఘముగ నేర్పడిరి.

వివాహ సంబంధముగ కేసు:-బెజవాడ వాస్తవ్యుడును, ధనికుడు నగు ఒక బ్రాహ్మణుడు వివాహ మాడగోరి నెండ్లికుమార్తెను చూడుమని మలబారు జిల్లా తిరువాలమాల అను గ్రామముననున్న తన స్నేహితుని కొకనికి వ్రాసెను. ఒక కెట్టివద్ద గొంత ధనమును లంచముగ దీసికొని అతనికుమార్తెను బెజవాడ వాస్తవ్యుడును తన స్నేహితుడు నగు బ్రాహ్మ ణునికి తిరువాలమాల గ్రామమును వివాహము గావించెను. నెండ్లి కుమార్తె బ్రాహ్మణ కన్యకాదని తెలిసిన పిదప నెండ్లి కుమారుడు పోలియాచి మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద నెండ్లికుమార్తె తండ్రివైన తన స్నేహితుని వైనను మరి ముగ్గురివైనను కేసు చేసెను. ఒక్కొక్కనికి రి మాసముల చొప్పున రి గురికిని కఠిన శిక్ష విధించబడినది.

మా. ఏ.ఎస్. కృష్ణారావుపంతులుగారు:-బొంబాయి లో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు మాన్యువీగు సంయోగసభకు వెళ్లుటకు పంతులుగారు సర్వవిధముల ప్రయత్నించిరి గాని అనుబంధములకు సభ్యులరముల కలన ప్రయాణము సాగినది గాదు గాన వారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శుల కిట్లు తంతివా గ్గ పంపిరి. “అనతిక్రమణీయము లగు కారణములవలన నేను బొంబాయి సభకు రాజాలమికి చింతిలచున్నాను. స్వరాజ్య ము-హోమరూలుకొరకు శాసనకృతిచేయుగాని పద్ధతిని ఆం దోళన మొనరించుటకు అభ్యంతరముగ నిటీరల నపలంబింప బడిన నిష్పంధవాసములు మున్నగు కఠినచర్యలను గూర్చి ఆ ట్లే పించుటలో నేను ముఁఖూర్వకముగ మీతో నేకీభవించు చున్నాను. మన ఆ ట్లేపణను నూచించుచుటకును కఠినచర్య లను నివారించుటకును సమర్థమును ఆచరణానుకూలము నగు విధానము నేర్పరుపవలెనని నేను సంఘమువారిని కోరుచున్నా ను. కాంగ్రెసు లీగువారు వాంఛించిన సంస్కరణములు శీఘ్ర ముగ లభించుటకు కాంగ్రెసు హోమరూలు సంఘముల ద్వారా జరుపవలసిన పనులను సంఘములవారు నిర్ధారణచేయ వలెనని కోరెదను. భారతీయుల విన్నపములను ఆంగ్లదేశపు ప్రజలకు విన్నవించుటకు సమర్థులును జనరంజకులునగు సభ్యు లుగల ప్రతినిధి సంఘమును తక్షణమే ఆంగ్లదేశమునకు పంప గోరెదను.

పరపతిసంఘములు:-రాజకీయ మతవిషయములలో సంబంధ ముండకూడదనిన ప్రముఖులగు వారు పరపతిసంఘ ములలో సభ్యులుగట కవకాశ ముండదు. పరపతి సంఘములు రాజకీయమతి విషయములలో తీవ్రమగు పనిచేయుచున్నట్లే చటను వివచయ్యటలేదు. ప్రభుత్వోద్వోగిగులందరును పరపతి సంఘములకు వచ్చుటకును లెక్కలను పరిశీలించుటకును ఎట్టి అభ్యంతరమును కలిగింప బడలేదుగాని అదియొక హక్కుగా కొరటకు ప్రమాణ మగుపడదు-ప్రాథమిక సంఘముల లెక్కలను తనిఖీచేసి నందులకు రుసుమును కోరుటకు తగినస్థితి బొంబాయి రాష్ట్రముననింకను కలుగలేదని దొరతనము వారికి తెలుటకు బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి సహా కార సంఘముల ప్రతినిధులందరును సభ చేసి తీర్మానించిరి.

పార్టీలు, హోమరూలు:-బొంబాయిలో గత శుక్ర వారమురోజున కొంతమంది పార్టీలు రహస్యముగ ఒకచోట గూడి హోమరూలును గూర్చి చర్చించి, దానికి వ్యతిరేకమగు తమ ఆభిప్రాయములను ఒకరికొకరు తెలుపుకొనుచుండగ వారి ఆభిప్రాయములను విన్న ఒక హిందువుకు లోనికి జొరబడి వారిందరిని దుర్భాషలాడ నారంభించెను. అత డట్లు పిలువనిడే తమ మధ్యకువచ్చి తమ్ముడు దుర్భాషలాడు ట తగదని వారనిరి. ఇట్టి మాటలతో వారికొద్దము అధిక మయి తనచేతనున్న సోడా సీసాను వారిపై నాతుకు విసరి చేసెను. సీసాపగిలి దానిముక్కులు తగిలి వారిలో గొంతమం డికి గాయములు తగిలినందున వారు వైద్యశాలకు బోనులసిన చెప్పెను. వారిపై కేసుచేయబడినది. అతడు యుద్ధనిధికి 10 రూ॥ లు చందాయుచ్చి పద్ధతిని పార్టీలు కేసును-రద్దుపరచుకొని రని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసినది.

జి. వి. పి. రైల్వే సమైక్యత:-పేరెలు మాతుంగ కర్కాలయములవారు ఈ నెల 28వ తేదీన గూడ సమైక్యతను మానలేదు. కూలీల కోరికలకు ఏజెంటు ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ప్రకటన ఫలకమున నతికింపబడినది. ప్రతులు పనివాండ్రకు పం చిపెట్టిరి. 28వ తేదీ యుదయమున పనివాండ్రు యంత్రశాల యొద్దకేగిరి గాని పని ప్రారంభించలేదు పనిలోచేరి చురల వి జ్ఞప్తిని పంపుదని నూపర్చెంటు బోసరుగారు నుడివిరి. మా కోరికలలో ముఖ్యమైనవాని నెనుగగిన గాని మేము పనిలో చేరమని పనివాండ్రనిరి. పనివాండ్రకు చిల్లర సౌకర్యములు చేయబడినవి గాని ముఖ్యవిషయము పరిష్కరింపబడలేదు. పనివాండ్రందరికిని చిన్న పెద్ద తారతమ్యము లేకుండ భృతిని 100కి 10 రెట్లు హెచ్చింపవలెనని పనివాండ్రు కోరుచున్నారని పనివాండ్ర న్యాయవాది గి న్వాలాగారు చెప్పిరి

ప్రీడరుగుమాస్తా వైని కేసు:-మదరాసు హిందూ పర్యటెంటు ఘండు అధికారులనుండి తనకు రావలసిన 80 రూ॥ లను రాబట్టుకొనునిమి త్రము జగన్నాథమునాయురు అనునతడు దావాచేయుటకు గత ఏప్రిలు నెల 2-వ తేదీన హైకోర్టునకు వచ్చుచుండెను. అతడు లాకా లేజనద్దకు వచ్చునప్పటికి శ్రీధర నాయకరు అనునతడు వచ్చి తాను తిరుమలానారి, (హైకోర్టు వకీలు)గారి గుమాస్తాననియు తా నాదావాను తనవకీలుగారిచే కోర్టునందు దాఖలుచేయించెద ననియు చెప్పి ఫిర్యాదిపద్ధ నుండి దావాఖర్చుల నిమిత్తము 17 రూ॥ లను పుచ్చు కొని దావాదాఖలు చేయనందున జనన్నాథనాయకరు శ్రీధర నాయకరుపై దగాక్రిందకేసుచేసెను. దగాచెయ్యదపు ఉద్దేశ ముతో సాముత్తీసికొనినట్లు సాక్ష్యము లేనందునను, దావా గలుచునట్టి కాగితబలముగాని సాక్ష్యబలముగాని లేనందున నే నా దావాను దాఖలుచేయలేదనియు, తిరిగి సాముత్తరు ఇచ్చి వేసెదననియు నతడు చెప్పినప్పుడు ఆసాముత్తరు ఫిర్యాదిపుచ్చు కొనుట కిష్టపడక దావా చేసి నాడనియు ముద్దాయి చెప్పినం దునను కేసు కొట్టివేయబడినది.

బెజవాడలో ప్లేగు. బెజవాడ, జూలై 28:-రైలుప్లేవకవద్ద నున్న పం చముల గూడెములో ప్లేగువ్యాధి ప్రారంభించి నిన్న ఈ రో జున తొమ్మిదిమందికి తగిలి ఏడుగురు మరణ మొగిరి. వీరులు వరంగలులో కూలిపనికి వెళ్లినట్లును అచట వీరికి వ్యాధి సోకి నట్లును తెలియుచున్నది. బుకలెక్టరు గారును చెరువుకొ గారును డాక్టరుగారును ఈ వ్యాధిని నివారించుటకై సర్వ ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు.

ఒక మరణము:—గతలక్ష్యవారమున రంగూరు నాయుల సరస్సునందు మునిగిపోయిన వాటునకాగారి కళేబరము రంగూరు పోలీసువారికి దొరకనది. తగినవ ర్యాదలతో సమాధి చేసిరి.

ఒక శ్రీ మరణము:—కలకత్తా గార్డెనరీచి రేవు కమిషనరు రైలు కమ్ములవద్ద ఒకదాని కొకటి కలపబడిన బండ్లను, ఒక విడిబండియు గలవు. అచ్చట ఒక శ్రీ రాక్షసి జాగ్రత్త యేరుకొనుచుండెను. ఇంజను ఒకటివచ్చి యాబండ్లను గ్రుడ్డెను. వేరేయండిన బండి నడవసాగెను. అచ్చటివారు ఆ శ్రీని లెమ్మని యెన్ని పర్యాయములు చెప్పినను అచటినుండి కదలనందున నడచుచుండిన రైలుబండికింద బడి మరణించెను.

విష్ఫురగు సాధక కరండికరుగారిని చెన్న పురి రాష్ట్రమునుండి బహిష్కరించుట.—చెన్న పురి దొరతనము వారి యుత్తరపు కరండికరుగారికి చేరిన 48 గంటలలోపుగ కరండికరుగారు చెన్న పురి రాజధానిని విడచిపోవలెననియు ఆ రాజధానికి మరల రాగూడదు నివసింపగూడదు ఉండగూడదు అని ఇండియా డిఫెన్సురూల్స్ ప్రకారము చెన్న పురి దొరతనమువారు ఈ నెల 28 వ తేదీని ఉదకమండలమునుండి ఉత్తరువును ప్రకటించిరి.

ఒకడు మంటలో బడుట:—కొలంబోలో గత బుధ వారము నాడు విక్టోరియా గార్డులు క్లబ్ వద్ద పనికిరాని కాగితములను చేసి ప్రాంతిగుల బెట్టిరి. బాగ్ లక్షకొర కచట నుంచ బడిన వైదొరిగి అను కూలివానికి మూర్ఛ వ్యాధి ఉండుటచే అతడు అమంటయందు పడెను. సహాయము చేయుట కచ్చట యెవరును లేకపోయిరి 1౦ నిమిషములకు కొందరు వచ్చి వాని దురవస్థను చూచిరి. వాని కాళ్లు కాలిపోయినవి. వానిని వైద్య కాలయందుంచిరి.

ఒడగట్టెక్కుట:—సుమారు ఒకపక్షము కోజుల క్రిందట మాట్టిపులయందు ఒక బ్రిటిషు ఒడగట్టెక్కినదనియు, దానిని మరల నీటిలోనండి తీయుటకు కొలంబోనుండి 'లేడి ఇంచితేపు' అను ఒడను పంపిరినియు ఇదివఱకు ప్రకటించ బడి నది. గత బుధవారము నాడు 'లేడి ఇంచితేపు' ఒడ కొలంబు కు బోయి గత వారమున మాట్టిపుల యందు గాలివానలు కలిగినందు వల్ల బ్రిటిషు ఒడభూమ్యు కంటే నెక్కువగ గట్టెక్కిన దనియు, దానిని నీటిలోనికి యాడ్చుటకు వీలుకలుగ లేదనియు చెప్పినందున మరియెండు ఒడలను పంపి బ్రిటిషు ఒడ ను నీటిలోనికి, యాడ్చుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

దగాచేయుట:—కలకత్తాలో గొప్పరక్తకులగు కాళి మమానుడు, హరకీరలను వారి సంతులులు గల ఉత్తరము లను జోతిన చంద్రశాస్త్రి అను 16 సంవత్సరముల కుజ్జివాడు సంపాదించి వాటిని కనుపరచుచు అనేకమంది వర్తకుల వద్ద నుండి ధనమును పుచ్చుకొని వారిని మోసపరుచుచుండెను. గత మంచవారము కోజున సోనబజారునందొక యంగడికి మామూలు ప్రకారము బోయి అంగడివానివద్దనుండి సొమ్ముదీసికొను చుండిన సమయమున అచ్చటనున్న కాకినీరు సామాకారి గారి గుమాస్తా అతనిని పట్టుకొని పోలీసువారికి బిప్పగించెను. తేను విచారణయందున్నది.

దొంగతనము:—గత బుధవారముకోజున ప్రీన్ నెప్పు ిధి పోలీసువారిచే ఇద్దరు మహమ్మదీయ బాలురు పట్టుపడిరి. వారికా పెట్టెను మోసుకుపోవుచుండుటబట్టి పోలీసు వారికి అనుమానము కలిగెను. వారికా పెట్టె వైకోర్టున కెదురుగ నుండిన మైదానముపై కొరకెనదనియు, అచ్చట ఒక కంబళి గుడ్డ గూడ గలదనియు వారు చెప్పిరి. వారు చెప్పిన ప్రకార మచ్చట కంబళిగుడ్డను పోలీసువారు చూచిరి. ఆ పెట్టెను ఎవరో యెచ్చటనుండియో యెత్తుకువచ్చి అందులోని వస్తువు లను దీసికొని ఆ పెట్టెను అచ్చట వదిలివేసిరి. పోలీసువారు భావించి దానికొకట వాకలు చేయుచున్నారు.

పతానువాని మరణము, బొంబాయి:—లక్ష్యణ గోపాలు అను కూలివానికి అంబ్రోఖాన్ పియల్ ఖాను అను పతానువాడు కొంతసొమ్ము వడ్డికి బదులుయిచ్చి గత నాను నెల 7 వ తేదీని లక్ష్యణగోపాలు యింటికిబోయి తన బదులు సొమ్మును యిచ్చివేయమని అడిగెను. అతడు సొమ్మునుయివ్వ నని చెప్పి యంత్రకాలకు కూలిగని నిమిత్తము బోధయింప పతానువాడు చెయ్యవల్సికొని యాడుపుతోవుచుండెను. అప్పుడు తనజేబులోనున్న కత్తినిదీసి దానితో పతానువానిని లక్ష్యణగోపాలుడు బాడిచి ధడపించుకొని పారిపోయెను. పతానువాడు నెంటునే మరణించెను. లక్ష్యణగోపాలుడు పోలీసువారిచే బట్టబడెను. కేసునిశారణ జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

నల్ అసిస్టెంటు సర్జనుల సమావేశము:—ఈ నెల 21వ తేదీ సాయంకాలము 5½ గంటలకు వైద్యకళా కాలాభివృద్ధి కమిషను డాక్టరు వెంకటప్పగారు ప్రధాని చికిత్సను గూర్చి ఒక ఉపన్యాసమును చేసినవారు. కన్నులు (విజన్) వి. ఎం. ఎస్. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

పారిపోయిన దొంగను కిరీగి పట్టుకొనుట:—తిరువళ్ళీశ్రీ పోలీసుస్టేషను కనిష్టేబులు, సుబ్రహ్మణ్యము, అన్నామలె అనువాడైన కిమిచారణ కాలములో ఖయి దునుండి యీ నెల 18-వ తేదీని పారిపోయిన మానవేలు అను నతని తిరిగి గత శనివారమున పట్టుకొని ఖయిదునం దుంచిరి.

ఉపన్యాసము:—చెన్న పురి వైద్యకళాశాల సంఘ మవారి ఆధ్వర్యకక్రింద కేపిటల్ కనెక్ట్ ఎం. ఎం. డి. గారు కొన్నికొన్ని వైద్య విషయములగూర్చి యీ నెల 21 వ తేదీ సాయంకాలము ఉపన్యసించెదరు. లెఫ్టెనెంటు కన్నులు సి. జోనకగారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ:—ఈ నెల 26వ తేదీని జరిగిన తరు పుత్రికా వివాహ మహాసభను ఆర్యవైశ్య మహాసభ విద్యార్థి నిధికి కలిపి సుబ్బయ్య నెట్టిగారు రు ౨౩౨ లును విడచుటపాటి సుబ్బారావు నెట్టిగారు వారి సేవలని వివాహ సందర్భమున రు ౧౧౬ లును సేసంగిరి.

చెన్న పురి పారిశుద్ధ్య సంఘము:—ఈ నెల 21 వ తేదీ సాయంకాలము 5½ గంటలకు రిపబ్లికన్ కళనందు సుబ్రహ్మణ్యము అయ్యరు (కానిటర్ ఇన్ స్పెక్టరు) గారు ప్రాచీన పారిశుద్ధ్యమును గురించి ఉపన్యసించెదరు. డాక్టరు కృష్ణస్వామి ఆస్వాన ఎం. డి. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

గోవిందరాజులు నెట్టిగారి స్మారకపు చిహ్న నిధి:—క్రిష్టియన్ కళాశాలయందు గుప్తాధ్యాయులుగ నుండిన క్రిష్ణశేఖరుల గోవిందరాజులు నెట్టిగారి విద్యాభ్యుదయ నొక సభ యీ నెల 27వ తేదీ సాయంకాలమున జరుపబడెను. గో విందరాజుల నెట్టిగారి స్మారకపు చిహ్నమును యేర్పరుటకు చంగూలు జరుచేయుటకు సభయందు తీర్మానింప బడినది. ఆరక్షణనె 13-1-0౧ లు వసూలు అయినది.

చెన్న పురిలో నొక హత్య:—మహమ్మదు ఖాన్ సాయి అను కటికవా డొకడు గత పక్షము రాత్రి వాకలి సేటునుండి ప్రాముబండియొక కత్తకవైద్య ప్రధానస్థానము కఱకు వచ్చి అచ్చట బండికికి మహమ్మద్ ఖాన్ తోట రోడ్డువైన బోవురున్న పుడు ముస్తాహుస్సేన్, మహమ్మదుహుస్సేన్ అనువార లిద్దరు కస్తూలతోగూడ నతనిపై బడి అతని నేల బడ్రోసిరి. మహమ్మదు హుస్సేన్ అనువారు కటికవాని పీపున తన కత్తితో బాడినెను. గాయమునుండి రక్తము ప్రవ హించుచున్నప్పటికి కటికవాడు మెల్లగ లేచి ఒక ఇంటికికి ఆరుగురైకి వెళ్లి అచ్చట బయలెను. అచ్చటనుండి వానిని వైద్యకాలకు అతని వా రెవరో తీసుకొనిపోయిరి. మరునాటి దినము శనివారముగోజున ఆరక్షవైద్యకాలయందు మరణించెను. మస్తాహుస్సేన్ అనువాడు పోలీసువారిచే బట్టుకొనబడెను. కాని రెండవవాడు ఇంకను దొరకలేట్టు తెలియుచున్నది.

నేటి వాతావరణం:—చెన్న పురి తీరమునందును సింహళమునందును వాయుభారము సాధారణస్థితికి కొంచెము తక్కువగానున్నది. రాజధానిలో ఇతివభాగములందు వాయు భారమునంతగా మార్పులేదు. బంగాళాఖాతమున కుత్తర భాగమునందు అత్యల్పవాయుభార మేర్పడు చూడనలు కన బడుచున్నది. నులబాగునందు మాత్రము వాయునితో పలుపలు తెరగుల నున్నవి. రాజధానిలో నితరభాగములందు వాయు వ్ర పట్టునదికా వీచుచున్నది. కాని వాయువ్రయొక్క నేగము తగ్గినది. వచ్చువత్తిరమునందలి కల్లకోట, కాన్యాపురములం దీ యుదయము వాయువ్రయందు చలనములేదు. రాజధాని దక్షిణాంశమునందు మధ్యమోష్ణ మట్టుగా నున్నది. ఇతర భాగములం దధికముగానున్నది. కష్టాటకమునందు పుగటి

యొప్పును సాధారణముగ వైనను కొంచెము తక్కువగనయిన నున్నది. కాని దక్షిణండులములం దధికముగా నున్నది. రాజ థాని దక్షిణభాగమునందు రాత్రిముష్ణ మధికముగా నున్నది. నిన్నటి దినము కళవయందు 99½ డిగ్రీల (ఫా) కధిక ఉష్ణ ముండెను. నెల్లూరు, నాగపట్నం, తిరుచువాపల్లి, మధురలయం దు 95 నుండి 98½ డిగ్రీలవఱకు ఉష్ణముండెను. మచిలీ బందరు, గుంటూరు, చెన్న పురి, గూడలూరు, అనంతపురం, బద్వారి, కర్నూలు, వెల్లూరు, నేలం, పురుకోటలయందు 90 నుండి 94 డిగ్రీల యుష్ణముండెను. తక్కినవోట్ల 89 డిగ్రీలకు తక్కువ గనుండెను. కష్టాటకమునందు నవదక్షిణండులము లందును వాయువ్రయొక్క అల్పముగానున్నది. చాలవోట్ల మేఘములు తొలగిపోయినవి. కొన్నివోట్ల బట్టచు గు మేఘములు గలవు పచ్చివత్తిరమునందు నిశేషము ముకరిసినది. మంగుళూరునందు 2½ అంగుళములు వర్షించెను. ఉత్తరభాగము లందును కష్టాటకమునందును అత్యల్పముగ వర్షించినది. ఉత్తర సర్కారు లందు వర్షము కొంచెము కావచ్చును.

—○—○—
న్యాయస్థాన వార్తలు.
—○—○—

అనంతపురము జిల్లా సాల్పు ఆర్ట్ కారి డిపార్టుమెంటు డె్పు గుమాస్తాయును, మరలొక గుమాస్తా యును కలసి దొ రతనమువారికి ఈడిగవాండు సారాయి దుకాణములు మొదలగువారు చెల్లించిన ద్రవ్యమును తమ స్వంతభర్తలకు వ్యయపరచి చిరాలను దిద్దిరి. మోదరాబాదునుండి పని నేర్చు కొనుటకు ఆనంతపురమునకుబోయిన బి. రంగారెడ్డిగారు గు మాస్తాల నొంగతనమునుబట్టి వారితై తేనుచేసిరి కొందరు సాక్షులు ముఖ్యమైన లెక్కలు వర్షాలు లేనందున తేను ఆగట్టు 3౩ తేదీనాటికి వాయిదా నేయబడెను.

దగాకేసు:—వెంకటాచలమునెట్టి అను మారుమేరుగల వర్తకుడు నెలకరాబాదునుండి చెన్న పట్టణమునకు వచ్చిన నరసయ్య అనువాని వద్దనుండి 500 రూపాయలగు పుచ్చు కొని అతని నొక ఆర్యజాతికన్యను వివాహముచేసెను. నరస య్య వెంకటాచలమునెట్టివై తేనుచేసినందున నెట్టి 6 మాస ముల కనడిక్షము, 100 రూపాయల జూర్మానాయును విధిం పబడెను. నరసయ్యవద్దనుండి రూపాయలు పుచ్చుకొనినట్లు సాక్షులు తేనందున నరసయ్యను రూపాయలు ఇప్పించ బడలేదు.

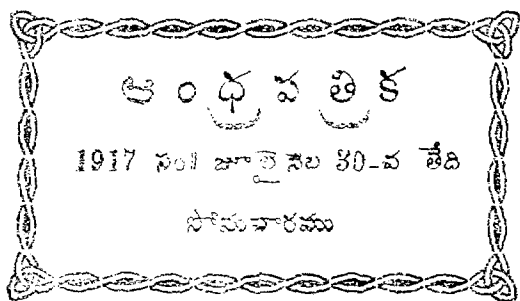
ఒక మరణము:—నాల్గ నెల 19వ తేదీ 2½ గంటలకు కొ మేట్టి నాగభూషణంగారు విషజ్వరముచే నకాలవృత్త్యు వాత బడినని తెలిపినతేయుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నానను. ఈయన గర్భశ్రమయందు వయ్య 1౩ సంల నుండియున్న గుణములచే నలరారి యీరంగూనులో నాంగ్రలచే నుద్దంప బడిన ప్రతి నత్యాగ్రహండును పోలీసు యున్నారు. ఆంగ్ర మహాజన సంఘమునకు కొంతకాలము కాన్యాపురి ఆంగ్రము నజనాటక సభ్యుడు. ఆంగ్రవ్యాయామ సంఘ సభ్యుడు, అట్టి వాలని మరణమునకు విచారించని యాంగ్రు మండక. ఈ యన మరణమునకు గాను వైసంఘములు 2౨ తేదీని నభిజికి దుభిధిరులగు వారి కుటలమునకు తరు తరు సాగు భూతిని చెలిసినది. (ఒక గంగూను బిలేఖరి)

మోదరాబాదు యుద్ధవిరాళము.

1. భూ యుద్ధమునకు జూను	
నెలఖరుకరుకు ధనసహాయము	1,02,00,000
2. డిపో	15,00,000
3. ఇతర యుద్ధభక్త్యములు	3,00,000
మొత్తము	1,20,00,000
191౬ వ వర్షపు 100 కి రు 4-ల వడ్డీరుణమున	
కిచ్చిన మొత్తము	59,00,000
1917-వ వర్షపు ఋణమునకు	75,00,000
మొత్తము	1,14,00,000
మొట్ట మొత్తము	2,34,00,000,
మొదటి మొత్తము యుద్ధావసాము వకుకు నెలకు ౪ లక్షలవఱకు నియ్యబడుచున్నది. రెండవది, అంత్యముల సంవత్సరమునకు ప్రజామగాదిచే నియ్యబడిన 15 లక్షలు. ఈ సొమ్ము నిచ్చుటయే గాక లోయలబీ నొకకు భగవదీయము చేయుటగూడ ప్రజామగా గంకెకండి. ఆ మొత్తము నిధానణ చేయబడును.	

విషయానుక్రమణిక.

తెలుగు గారి వర్ణంబి	2
జాతీయవిద్య, స్వదేశీత్రము	3
కృత్వాంతములు	4
స్థానికవాదము	5
ప్రధానవ్యాసము	
కలకత్తా సభ: సక్రమాందోళనము	6
వాదము వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానువాదసంగ్రహము	
విదేశీతంత్రీవాదులు	8-9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదులు	11,12,13,14
అంగ్లోద్యుతము	15



“భారతదేశము, అంగ్లోప్రభుత్వమునకు “చిరప్రతిష్ఠిత గౌరవము పడదు (Prestige) కలిగినదేమో, నీచారిత్రమంత సుఖప్రదమై యుండెడిది? హిందూదేశము యీ పద సహాయముచే కాపాడుటలేదు. న్యాయమును సంస్థాపన ప్రతిష్ఠించుటచే హిందూదేశము మానకయే యున్నది. ముఖ్యము సామెతుల యంగీకారమునై మా పరిపాలన యాధారపడి యుండును. భృష్టాచారములను కొరతనము వారు న్యాయము కలుగజేయుచున్నది ప్రజలు నొందెందుటచే, ప్రజాంగీకారమునకు మార్గధామము.” ముంజుగూడారు.

కలకత్తాసభ: సక్రమాందోళనము.

వంగరాష్ట్రపాలకుడగు రోనాల్డుపే ప్రభువు గారు జరిపాలనమునకు పూర్వము వ్యక్తకరించిన భావములు వారిని ప్రజానురంజకుల జేసినవి. కష్టమప్రభువుగారి రాజ్యము విఘ్నము పడెన్నిక గన్న రోనాల్డుపే ప్రభువుగారిపై గల పూర్వార్థిప్రాయములు, హైందవాశయముల యెడ ఆయన ఇంగ్లండులో గనుకజరిచిన సానుభూతిచే, వంగదేశీయులలో మామెను. భాష్యాచారముచే పురికొల్పబడు వంగదేశీయుల ప్రాతికూల్యమునకు మారుగ, రోనాల్డుపేగారు వారప్రేమకు పాత్రులయిరి. అధికారులచర్యల విస్తృతీకరముగ విమర్శించు అమృత బజారుపత్రిక ఆయనపై కక్షాక్షము జపించెను. అందుచే ఆయన పరిపాలనాకంఠదశ యనుకూల స్థితులచే వరివృత్తియైయుండెను. హైందవవిభావము యెడలను, సాంప్రదాయముల యెడలను ఆయన గనుకజరిచిన సాంకేతిభావము ఆయన ప్రతిష్ఠను మరింత బలపరచెను. ఏమకుగ్రామములు కరుదెంచి జానపదుల కష్టవిఘ్నముల ప్రేమ పూర్వకముగ కనుగొనుట యాశ్చర్యమును కలిగించెను. అధికారాభిమాను లిట్టి స్వల్పకార్యములకు బూనుట గౌరవనీయమునైనను తలంచుట సర్వసామాన్య మగుటచే, రోనాల్డుపే ప్రభువుగారి కార్యము విస్మయము కలిగించెను. భావప్రేమకులగుటచే, వంగదేశీయుల యాగ్రహమైనను, ప్రేమదైనను సహేతుకమగు వరిమిడిని దాటుచుండును. వంగదేశీమే వారి ప్రహరణము. వంగదేశీయుల కష్టసుఖములే భారతీయుల కష్టసుఖములు. వంగదేశీ రాష్ట్రవిభాగము భౌతికజాతిక శోకకారణము. రాష్ట్రవిభాగ నిర్మాణములో హిందూదేశవిముక్తి సిద్ధించినది. ప్రజాసామెతులకుడగు కాగ్నికేలు ప్రభువు వెడలినను,

ప్రజానురంజకుడగు రోనాల్డుపే ప్రభువుగారియొగ మనముచే, వంగదేశీయుల మనఃశాంతి బలపడెను. హిందూదేశమును కలవరపరచుచున్న హిందూలు అంగ్లోదేశము వంగదేశీయుల కదల్చలేదు. రోనాల్డుపే ప్రభువుగారు అందని మ్రానిపంక్ష క్షులు సాచకుడని బోధించిన హితోపదేశము సయితము మృదువదముల సూర్యబడి, వంగదేశీయుల ప్రసన్నతను భంగపరచలేదు.

అట్టి వంగదేశీయును కూడ కలవర పరచు నట్టి మారాలోచనా రహితమును కార్యము జరిగినది. బెనెంటు, అరంజేలు, వాడియాగార్ల నిర్బంధ ప్రవాసముగూర్చి యసమ్మతిని చెల్పుటకు పౌరుల కోరికమీద పెరిపుగారిచే కలకత్తా పురమండరమున సభ జరుగుట కేర్పాటు గావించబడెను. నిర్బంధ ప్రవాసము విధింపబడి నలువది మైదు దినము లయినది. అసమ్మతి చెల్పుట కిప్పుడు జరుగుచున్న సభచే, నెక్కువ కలవరము జరుగబోవునది లేదు. అసలు లేనిదానికన్న, ఆలస్యముగ జరుగుట మైనను మంచిచే యను ధర్మము ననసరించి కలకత్తాలో పౌరసభ కేర్పాటుజేసిరి. ఇంతవరకు వేనవేల సభలు ఆ సేతు హిమాచల పర్వత మనేక మారులు జరిగినవి. ప్రవాసశిక్ష విధింపబడిన 12-వ తేదియందు దేశమందన్ని దిశలయందును యీనెలలోగూడ సభలు తుండోప తుండములుగ జరిగినవి. అందుచే, కలకత్తా సభ యందు అధికారులకు భీతిని పురిగొల్పవలసిన యంత మైయియు లేదు. ఇదివరకు జరిగిన సభలకు మరియొక సభను గలుపుటయే, యీ సభా ఫలిత మయ్యెడిది. ఈ సభ క్రాంతసాధికార్యము వహించునది సర్వసమీకరణ సానుగారు; ఏమి మితవాదులలో మితవాదులు. దొరతనమువారిచే సన్మానింపబడి సర్ ఆను బిరుదము బొంది యుండిరి అట్టి బాధ్యత గల ప్రముఖుల సభాధికార్యము క్రింద న్యాయ విరుద్ధమగు ప్రసంగము జరుగునని యూహించుట కే మాత్రము యవకాశ ముండదు. చక్రవర్తి, దాను, ఛాంబీ, రసూలు, పాంచికారు జెనక్లి మొదలగు నాయకుల కీ సభ జరుగనియ మని దొరతనమువారి యుత్తరు వంపబడెను. దీని ఫలిత మేమయినది? ఇంతవరకు శాంతము వహించిన వంగదేశీయుల ప్రముఖులకు రోషము గలిగినది. రాజకీయ విషయములలో వెనుకనుగు నైచి, హిందూయునకును స్వపరిపాలనమునకును విభేదముల గల్పించుచు, అంగ్లో హైందవుల యభివృద్ధిని నందనములకు బాత్రమగుచున్న బెంగాలీ పత్రిక చర్యవలన భాష్యాచారము కలిగినది. “ఈ నిశ్చయము జ్ఞానలవమును సూచించుటయే గాక, దురదృష్ట వంతముగగూడ నున్నది. ఈనిషేధము సభా నిర్వాహకుల యుక్తాయుక్త వివేచన జ్ఞానమునకు అడ్డమునుకొనకము నాపాదించు చున్నది. అందుచే, దీనిని సహించి యూరుకొనగూడ”దని బెంగాలీ పత్రిక ప్రాయుచున్నది. దొరతనమువారి యుత్తరువువలన, యితర రాష్ట్రములలో హిందూలు వాడుకును స్వపరిపాలనా వాదులకును జరిగిన సంయోగమే, వంగరాష్ట్రమున గూడ జరుగుట సిద్ధమము. వాక్స్వాతంత్ర్యము, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము నాగరిక దేశీయుల ప్రాథమిక స్వత్వములు. వీటికి భంగము కలిగించినచో, సక్రమాందోళన మంత మొందిరటులే ఎంచవచ్చును. విప్లవ కరుల యెడలను, సక్రమాందోళన పరుల యెడలను, మొక్కవిధమునే ప్రవర్తించుటచేత, సక్రమాందోళనా సాధకులకు ఆకాంక్ష మొక్కడగుచున్నది. న్యాయసమ్మతమగు ఆశాంతి సడచుటకు శత్రువులపై నుపయోగింప నుద్దేశించిన దేశరక్షక శాసనము నుపయోగించుటచే,

సక్రమాందోళనమున కవకాశము తగినది. బెంగాలీపత్రిక కిప్పుడు జ్ఞానోదయమై యుండవచ్చును. ప్రస్తుత నిర్బంధములు హిందూయుల విషయమున హిందోదేశము నిర్బంధించుటకు మాత్రమే యుపయోగింపబడునని మురిసిన బెంగాలీపత్రిక, సామాన్యసభలకు గూడ నిర్బంధముల నడ్డము బెట్టుటచే తన యూహల కాధారము లేదని యిప్పుడు తెలిసికొని యుండవచ్చును. దేశరక్షక శాసనప్రయోగమునకు రోనాల్డుపే గారిని నిందించి లాభము లేదు. నిర్బంధముల నుపయోగించుట గాని నుపయోగింపబోవుటగాని యాయన హస్తములలో నున్నటుల గాన్పించదు. రాష్ట్రపాలకు లందరిని నడిపించు సూత్రధారులు మరియొకరుండియుండవలెను. వీ రందరికీ విధానమునకు కట్టుబడి యున్నటుల గన్పెట్టుచున్నది. మాంటాగూగారి విధానములో మార్పుగావించి, సక్రమాందోళనమున కవకాశ మొసగెదరా? లేక జనులలో నిరాశ ప్రజలము గావించెదరా? భావిపరిణామ మెటులుండునో యూహింప జాలము. ప్రస్తుతము, సక్రమాందోళనమునకు పరిమితి ప్రాప్తమయినది. ప్రజల కర్తవ్యమైయో యోచించుట కింతకన్న ముందితురములేదు. బాంబాయిలో జరుగు సంయుక్తసభాఫలితములపై దేశ మెదుగు జూచుచున్నది. నిరవరాధ సాత్విక నిరోధమే ప్రజలకు శరణ్యమను వాక్యములు బయలు వెడలినవి. గాంధీగారి చారిత్రము సంస్కరింపబడుచున్నది. ప్రజల నష్టి మార్గమనలంబింప వలసిన స్థితికి గొంపోవక ప్రభుత్వకార్యదర్శిలగు మాంటాగూగారు వెంటనే విధానము మార్చి, ప్రజలలో సంతృప్తిని పురిగొల్పుట విధిక్రమము. ఆశలన్నియు మాంటాగూగారి చర్యపై కేంద్రీకృతములు యున్నవి. చిరప్రతిష్ఠిత గౌరవమునకుపడమును నిఘంటునుండి దీసివైవ గోదిన మాంటాగూగారు ప్రతిష్ఠకొరకై ప్రాకులాకునని యూహింప నవకాశములేదు. సంస్కరణమునకును ప్రతిష్ఠకును సాబాధములేదు. సమయానుకూలమగు సంస్కరణములే సంతృప్తిగొలుపుచు. సమయముదాటిబోయిన, సంస్కరణ ప్రదానమునకు విలువగూడ తగ్గును. చారిత్ర ఈ పాతము నైపుణును బోధించుచునే యున్నది. ఇందుకు ఐరిషు దేశచారిత్రమే నిదర్శనము దేశీయుల ప్రభుత్వ తరుగలేదు. పాలక పాలితుల యన్యోన్య ప్రేమ భావము పెంపొందవలసిన ఈ తరుణమున, నిర్బంధ శాసనములచే, యిట్టి ప్రవృత్తికి భంగము కలిగించుట రాజనీతిగాదు. సంగ్రామవిజయమున కధికముగ శోధ్యమైన భారతీయులకు మాంటాగూగారు న్యాయ మొకగూర్తురని విశ్వసింపుచున్నారము. ఏమార్గమనలంబింపదలచినను, కాలయాపన జేయుట సమజసము గాదని నివేదించుచున్నాము.

బాంబాయిలో జరిగిన సభలో, రాష్ట్రీయ సంఘములును, సుహృద్దీయ సంఘమువారును, నిరవరాధనిరోధమును జరుపుట యుక్తమాయను సంశయము గూర్చి, దేశీయమహాజన సభా కార్యదర్శులకు ఆరు వారములలోగా తెలియబడవలయునని తీర్మానింపబడినది. కలకత్తా మహాసభను నిషేధించుటను గూర్చి దృఢమగు యసమ్మతి నాసభలో చెల్లుపబడినది. అందుచే మాంటాగూగారు తన సామర్థ్యము సీతరుణమున గనుకజరిచి, యశాంతిని పెరుగుకుండ జేయుట ధర్మమని చెల్లుచున్నారము.

తెనాలి ప్రాధికారము ముగిసిపలు సంఘములు

ఈ రెండు సంఘములవారి 1916-17 స.వ. త్వరనివేదికములును వారిపై దొరతనపు వారివిమర్శయును మా కార్యస్థానము జేరినవి.

తెనాలి మ్యూనిసిపలు సంఘమువారి కొన్ని సంఖ్య 16. ఇందులో 11 మంది సభ్యులు దొరతనమువారిచే నియమింపబడుదురు. 5 గురు మాత్రము ఎన్నికొనబడుదురు. సియోజిని సంఖ్యను యభివృద్ధి జూపుచున్న తెనాలివంటి పత్తనమున హెచ్చుజేసి, అధ్యక్షు నెన్నికొను నిధికారము వెంటనే ప్రసాదించుట యవసరము. స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచున్న సిడినములలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును ప్రజలకు సంపూర్ణ నొసగుట భావ్యము. తెనాలి మ్యూనిసిపలు సంఘ పరిపాలన యభివృద్ధిని జూపుచున్నది. 26 సభ లీ నత్పరమున జరిగినవి. ఒక్క సభయైనను నియమిత సంఖ్య రాక నిలుపుచేయబడలేదు. మ్యూనిసిపలు సభ్యులెక్కుడు శ్రద్ధ వహించుచున్నారట కిది నిదర్శనము. ఆదాయము రూ 46,040-11-9 లును, వ్యయము రూ 55187-1-1 లుండెను. నిలువ రూ 10,693-11-0 లుండెను. కన్నులు చురుకుగ వసూలు జేయబడెను. టోల్సులో శేషము లేకుండ వసూలుగావించబడెను. బుద్ధిపూర్వకముగ దీనివేసినవి, రానిబాకీలు గలిపి 39 రూప్యములు మాత్రమే. కన్నులు వసూలుజేయుటలో నిష్పాదపద్ధతు లవలంబించక పోవుట, మ్యూనిసిపలు సంఘమునకు గౌరవముగ నున్నది. మురుగునీరు బయటకు పోవుట కింకను ఏర్పాటులు గావించలేదు. తెనాలి జంపనికాలువలో మురుగునీరు పెట్టుటకై ఎక్కిక్యూటివు యింజనీరుగారికి 1450 రూప్యము లొసగబడెను. ఇంకను యీ విషయము కార్యరూపము దాల్చలేదు. తెనాలి గ్రామమేగాక పట్టణములలో విశేష భాగమున మురికినీరు వెడలుటకు వసతి లేదు. ఇందుకు ధనవ్యయము గావించుటకు మ్యూనిసిపలు సంఘములకు ధనముండదు. దొరతనమువారి సాయము త్వరలో బడయుట కష్టము. ఇందుచేతనే స్థానిక స్వపరిపాలనము స్థానికమును గాక, స్వపరిపాలనయు గాక, త్రిశంకు స్వర్గమువలె నున్నది. మ్యూనిసిపలు హార్డులలో ప్రాథమిక పాఠశాలల నేకింటిని మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు భరింపుచున్నారు ఇందుకు 3070 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నవి. ప్రారంభ విద్యా ప్రతిష్ఠాపన కుత్సాహము జూపుచున్న తెనాలి గ్రామములో నూతన మ్యూనిసిపలు చిట్ట మములు లోనికి వచ్చినప్పుడు నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యయ ప్రతిష్ఠించెదరని గోరుచున్నారు. తెనాలిలో మ్యూనిసిపలు పాకీదొడ్లు 600 మాత్రమే యుండినటుల చెలియుచున్నది. ప్రజల ప్రోత్సాహవలన వీటి సంఖ్య వృద్ధిజేసిన గాని, తెనాలిలో పారిశుధ్య మభివృద్ధి జెడదు. జనన మరణములు సమానసంఖ్య యుండుట విచిత్రముగ గాన్పించును. జనముల సంఖ్య 580, మరణముల సంఖ్య 580! మరణించిన వారిలో 94 మంది కలరావలన మృతి జెడదుల శోచనీయము. ఈ జాడ్యము అయిదుమాసములలో గ్రామములో వ్యాపించియుండినదట! పారిశుధ్య విషయ మెక్కుడు శ్రద్ధ వహించి త్రాగుటకు పరిశుభ్రమగు నీటిని సప్లయజేసిన గాని వ్యాధులు తగ్గవు. రోడ్లు మొత్తముమీద బాగున్నను, చైలునకుభోవు రోడ్లు బాగుకడలేదని తెలియుచున్నది. కలెక్టరుగారు ప్రాసినటుల, కాలువపై వంతెన వెడల్పుజేసిన గాని, ప్రేషనుగోడ్ల బాగుపడుటకు ఏలులేదు. ఇరుకువంతెనపై రోడ్లకు బాగుజేయుటకయి, కొంత రోడ్లను మూసివేచు

వలసి యుండును. అటులగావించుటకు స్థలము జాలదు బండ్లనునిలుపుస్థలమున వన్న వసూలు జేయుటకయి నెల కేసు రూప్యముల జీతముగల బండ్లతోతును నియమించుటకు, మ్యూనిసిపలుసంఘమున కధికారములేక కలెక్టరుగారి శాంక్షను 12 మాసములకు బొందబడినదట! ఆ యుత్తరువును దొరతనమునా రంగీకరించినటుల తెలిపినారు. 7 రూప్యముల జీతముగల సేవకుని నియమించుటకు దొరతనమువారి యుత్తరువు యవసరమయినచో, యిక స్థానికస్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నేతిరీతికాయను పోలియున్నదిగా! పురపరిపాలకాధ్యక్షుమను, సభ్యులును యెకమత్యముతో బని చేసినటుల చెలియుచున్నది.

ప్రాధికారు మ్యూనిసిపలుసంఘ ప్రధమ నివేదికము వెలువడినది. ప్రధమసంవత్సర మగుటచే సభ్యులందరును దొరతనపువారిచే నియమింపబడిన వారే. అధ్యక్షుడు డిప్యూటీ కలెక్టరు గారే. కొత్త యగుటచే కన్నులుజనులు త్వరగనియ్యక పోవుటచే వారంట్లు బాడవలసివచ్చెను. పురమునకు ముగ్గురు పౌరులు 200 రూప్యముల ఖరీదుగల వాయుదీపముల నిచ్చుట ప్రశంసార్హము. 4 ప్రాథమిక పాఠశాలను సంఘము భరింపుచున్నది. అధ్యక్షులుగ అనద్యోగుల నొకరిని నియమించుటకు దొరతనమునా రంగీకరించుట భావ్యముగనున్నది. వీరికి గూడ నెన్నిక స్వాతంత్ర్యము త్వరలో నొసగుట యవసరమని చెలిపుచున్నాము.

బ్రిటీషువారి సంగ్రామ సాహాయ్యము.

సంగ్రామమునకు బ్రిటీషువారి సాహాయ్యమే ఎటుల ఆధారభూత మయినదియు ప్రధానమౌతి యగు లాయమజ్జాగారు క్షత్రికాధిపతులకు విశేష పరచి, సందేహముల నెడబాపిరి. సంగ్రామ మెన్ని వత్సరములు జరిగినను, సముద్రమును బ్రిటీషు నౌకాదళము రక్షించుటచే, రాకపోకలకు గాని సంగ్రామావసరములకు నొకదేశమునుండి వేరొక దేశమునకు యుద్ధసామగ్రిని, సైనికులను గొంపోవుటకుగాని యభ్యంతరములు లేక సంగ్రామ వ్యవహారములు సాగుచున్నవి. జలాంతర్గాముల యుద్ధవము తాత్కాలికముగ ఇబ్బందిగలిగించినను, సముద్రాధికారము బ్రిటీషువారిస్వాధీనమందేయున్నది. నౌకాదళముతో నిట్టికార్యభారమువహించుచున్నను 50లక్షల బ్రిటీషుపైనికులు యుద్ధములో పాగ్గానుచున్నారు. వీరు గాక నౌకాదళములో 5 లక్షల సైనికులును, అధినివేత రాజ్యములనుండి కదిలక్షల సైనికులును యుద్ధము సలుపుచున్నారు. ఇరువది లక్షల టన్నుల బరువుగల వడవలను బ్రిటీషువారు మిత్రమండలివారి యవయోగము కొర కాంత పరచుచున్నారు. ఇప్పుడు గూడ కదిలక్షల మంది జనులు బాగ్గానులలో బనిచేసి, యుద్ధమునకు బూర్వము కన్న వత్సధికమగు బాగ్గును కంపుచున్నారు. బ్రిటనుదేశమున తయారయ్యెడి యుక్కులలో మూడవవంతు పరాసుదేశమునకు బంపబడుచున్నది. బ్రిటనులో దేశరక్షణకొరకై స్త్రీ పురుషులు సలువది లక్షలమంది పరిశ్రమ గావించుచున్నారు. వ్యవసాయ మభివృద్ధి గాంచుచున్నది. బ్రిటిదేశ ములనుండి ధాన్యము రానక్కర లేకయే, వ్యవసాయమువల్ల బ్రిటనుదేశము తన యక్కురలను గడపుకొనవచ్చును. సంగ్రామమున కిట్టి మహోపకార మొనర్చుచున్న ఇంగ్లండును సాధి కొడబడవలయునని, మేక్మెన్లగా రుపపాదించిన తీర్మానము కామచ్చ సభలో త్రొసివేయుటలో విఫలమయియు లేదు. ప్రజలలో సాధిచేరు జెప్పగనే విముఖుల జూపి, శాంతివాదులపై తిరుగుబాటు జూపుచున్నారు. ఇందుచే ప్రజలలోని

సంగ్రామోత్సాహము వెల్లడియగుచున్నది. ఆంగ్లేయుల పట్టుదలయే విజయమునకు సాధనమని, వ్యక్తమగుచున్నది.

యాత్రాస్థానములు: పారిశుధ్యము

యాత్రాస్థలములగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సంఘపు నివేదికముపై మదరాసు దొరతనమువారు ఉత్తరవుల బ్రచురించినారు. ఈ సంఘమువారు రైల్వేలలో జనుల వసతిని గూర్చియు, టికెట్లనిచ్చుపద్ధతినిగూర్చియు, నీటిసప్లయ మొదలగు ననేక విషయముల గూర్చి నివేదించిన సలహాలపై హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా రభిప్రాయ మొసగువరకు చర్య దీక్షింపబడదు. ఈ లోపుగ రైల్వేబండ్లలో పరిశుభ్రతను సమకూర్చుటకు రెండుమూడు సలహాలను వెంటనే యమలులో బెట్టుట యవసరమని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు. మూడవ తరగతి బండ్లలోని పాకీదొడ్లను పరిశుభ్రపరచుటకు, యిద్దరు మనుష్యులు శుభ్రద్రావకము దీసికొని అపుడపుడు చల్లుచు దుగ్గంధమును బోగొట్టుట యవసరమనియు, వీరు రైలులో ప్రయాణము జేయుచుండవలయుననియు దొరతనమువారు గోరుచున్నారు. రైలులో నీటిసప్లయ విషయమై, పెద్దప్రేషనులలో నీరును అపుడపుడు వైద్యులుపరీక్ష జేయుటచే, కలరా మొదలగు నింటువ్యాధులుజనింపకుండ నాటంకపరుపవచ్చునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. ప్రతి వత్సరము ఎంతమంది రైలులో ప్రయాణముజేయుదురో సివిలుఅధికారులు ముందు తెలియబరచినయెడల, రైల్వేవారు అందుకుతగిన యేర్పాటులుగావించుటకు ఏలగును. అట్టియేర్పాటులు గావించ దొరతనమువారి యభిప్రాయము. యాత్రాస్థానములలో గావించవలసిన వైద్య, పారిశుధ్యపు తీర్మాటుల గూర్చి దొరతనమునా రభుడపు డొసగిన నియమములను పుస్తకరూపమున ప్రచురింపవలయునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. యాత్రాస్థాన సంఘములవారు నీటిసప్లయ, వైద్యపు తీర్మాటులు, పారిశుధ్యపు తీర్మాటుల గూర్చి యొసగిన సలహాలను స్థానిక సభలవారిప్పటినుండియు సాధ్యమగునంతవర కవలంబించ దొరతనమువారు గోరుచున్నారు.

నిషేధపు టుత్తరువు

విష్ణురఘునాథ కరండికరు అను వారు సతారాకాపురములు, వీరు మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులు. న్యూ ఇండియా ఆఫీసులో పనిజేయుచున్నారు. వీరిని దేశరక్షక శాసనముక్రింద చెన్నపురి రాజధానినుండి యుత్తర వదిిన రెండు దినములలోగా వెడలిపోవలయునని, దొరతనపువారి కార్యదర్శి యగులయ్యల డేవిదుసనుగారు 28-వ తేది గల దొరతనపు టుత్తరువు బంపిరి. ఇట్టియుత్తరువులు సామాన్య మగుటచే నాశ్చర్యము కలిగించుట లేదు. ఇంక నేమి రానున్నదో తెలియదు.

జూలై 29వ తేదిని ఉదయము 4-35 గంటలకు పొగబండ్ల ముందుకు వెళుకకు త్రోయు అంత్రమును రాక్షసిబాగ్గతో నింపబడిన కురియో పొగబండియు ఆదాగోమా నెన్నవ దగ్గర దీక్షింపబడి. ఇవపట్టాలన్నియు బాగ్గతో నిండిపోయి నాచిని కప్పజేసినవి. బాగ్గంతయు కప్పమాయును. 12 గంటలలో యివపట్టాలను పొగబండ్లు పోవుటకు వీలుగ జేయబడును. ఎవరికిని గాయములు తగులలేదు. ప్రయాణికులకు నేరుబండ్లలోకి మాన్వలసియుండెను.

1, 2, 0-8-0 రూపాయనోట్లను రియూచేసి ఇండియా కంపుటకు కొంచెము కాలము పట్టుననియు ఆక్రమణ కొన్ని నెలలవరకు మనకు ఉచిన్న నోట్లు మనదేశమునకు పంపబడవని పలుసారు ప్రతిక ప్రాయమిచ్చును.

విరోధామహాసంగమము

హైదరాబాద్ తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చుట

జిల్లా ముఖ్య కార్యదర్శి నకు ప్రభుత్వ ప్రయత్నము

రష్యా విషయ స్థితి—ప్రభుత్వ పునర్నిర్మాణము

తెలంగాణుల చెరసాలనుండి సరిహద్దులను మూసివేయుట

యుద్ధమున ప్రతిఘటన ప్రబల ప్రయత్నము

పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రిగారి యుపన్యాసము.

(రైతులు ఏజన్సీ)

ఇంగ్లండు

శత్రువుల ప్రలోభనము.

లండన్, జూలై 25:—సెన్సిటివ్ లను ప్రత్యేకముగ సంఘటింపజేసినదని ఆస్ట్రియావారు ప్రలోభనము గావించుచు న్నారని యుద్ధమున వాస్తవముగాని డిల్లూసుగా చూడగ ఆ యుద్ధ కేవల మనశ్శయని రాబట్ట నిశ్చయ ప్రభువుగారు కామన్వెల్త్ లో నుడిచిరి. మిత్రమండలివారు సెన్సిటివ్ లను విడనాడరా యని యడిగిరి. యుద్ధము బాల్కన్ లోనే ముగియుననియు చిన్న రాష్ట్రములవారిని విడనాడినచో ఆవస్థియు శత్రువులచే నశింపజేయ బడుననియు అట్లు విస్తృతముల ఆన్యాయమనియు ప్రస్తావించిరి. సెన్సిటివ్ లను మన మెప్పుడు విడనాడ దలచుకొనలేదు. ఇదంతయు కేవలము గాలికలుగు గాని వాస్తవము గాదనిరి. సెన్సిటివ్ లు పూర్వముగ స్వాతంత్ర్యమును ప్రాప్తించి యున్నందున కలగజేయలేని ప్రతినబూనితిని. అట్టిది సమకాలమున మూలమున వదలుటలేదు.

జర్మనులైనయుల నాశనము.

నో ఎక్స్ ప్లెస్ థివ్ గారి ప్రసంగము.

లండన్, జూలై 25:—కేంబ్రిడ్జిలో నవస్థాపించుచు న్ని, ఎక్స్ ప్లెస్ థివ్ గారిని:—రెయిల్వే యంత్రాంగములను యుద్ధమున కలవడిన సమయము పొగడదనియున్నది. గతించిన వసంతకాలమున నుండియు జర్మనిదేశపు నైనికలము ప్రజలనుకొనిన దానికంటె యెక్కువగా నుండుచున్నది. జర్మనులైరి కలకాశి వైతికాది స్థితులగుంట్లు దున్నవి. స్వాతంత్ర్యమును బట్టిచునైనైర్ కాకాబలములు విశ్వసనీయములని నొక్కి చెప్పగలను. ఈ రెండంగముల యందును ప్రజలు విజయవిశ్వాసము నాధారపఱచి యున్నారని నా నమృతము. నాకాశియు లేత రున నడుపబడు చున్నచో నేను జూచుచుండుటలేదు. కాని వాటి యాకాశ్యతల సురక్షావ్యవహారము ప్రభుత్వవై యుండినది.

ఇంగ్లాండు దేశమున శాంతివాదుల సమావేశము.

భగ్గు పరమబడుట.

లండన్, జూలై 25:—చిత్తూరుకు కాంతివాది పని వాంఛు ప్రైవేటు ప్రతినిధి సంఘముల కేర్పరచెను. చాన్సలరు కార్యదేశములు కేన్సిటివ్ లు మొన్నటి కేరివాక్యమున సభలేర్పరు పబడెను. విశేషముగ కలకత్తానుతో సభలు సమావేశమైనవి. లండన్ నగరమున నిట్టి సభయొకటి జరుగుచుండ జేకేభర్తలు కొందరు (ప్రజలు కొందరున్నారు) సభాసభలనులకు పోయి, సభాసాటివేయుటకై గంధర్వ శ్రమమునకు కట్టకొని పనుల గొట్టబడెను. సిక్కువల పనులగొట్టి, సభలోనికి జలప్రవాహములంపబడెను. విరుద్ధ జేకేభర్త లొక సభను గావించి, ప్రతినిధుల సంఘముల నాతీయ ప్రజల బాడిరి. ప్రతినిధులు సభాభవనమున కిదివిధానముండగ, విశ్వాస జేలయండిన జన సమాహారము వారివైబడెను. రుక్మిణిండి దావలనిన నలుగురు ప్రతినిధుల కింగ్లాండుకువరాక, దేశము సగ్రముకు పోయిరి. న్యూకాస్టిల్ లోనికి సభలకును కర్మబుధుగొట్టిరి బరిగను. సభ్యుల పని ప్రయత్నముకు సరిగనును దెలుపుచు నిట నొక తీర్మానము వెల్లడి పుడెను.

నూలుపరిశ్రమ

లండన్, జూలై 25:—వడికడు యంత్రములను తగ్గించుటకు నూలుపరిశ్రమకు వర్తక సంఘమువారు నిశ్చయించు కొనిరి. 100 టికి 60 చొ॥ న యంత్రములలో కడుళ్లను ఉపయోగించవలెనని ముందు ప్రకటించబడునని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. లంకామైదులో ఆనేకచోట్ల 100 టికి 80 కుదుళ్లు పనిచేయుటచే 100 టికి 20 చొ॥ న తగ్గించబడును.

వెస్ట్ క్యాంబ్రిడ్జి ప్రజాప్రతినిధిగ మాంపేగుగారు నిరాశ్చయముగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఇంకొక రెవెన్యూ ఖిరి పోటీగ ప్రయత్నించవలెను.

బ్రిటిషు జలాంతర్గామి.

జర్మను పొగయోడను బట్టుకొనుట.

లండన్, జూలై 25:—నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. శుక్రవారము నాడు ఉత్తర సముద్రములో నొక బ్రిటిషు జలాంతర్గామి “బిచ్ బియరు సెండ”ను జర్మను పొగయోడను బట్టుకొనియెను. ఆ యోడలో నుండువారు దాని విడచి వెట్టిరి. విజయము దానివిడికేగి దానిబట్టుకొన నెంచిరి. కాని ఫిరంగుల గాల్పుటవలన గలిగిన వ్యయములవలన నది ముసిగిపోయెను.

ప్రాస్తు

మిత్రమండలివారి యుద్ధపద్ధతులు

మిత్రమండలి వారితో పోరి వారి కన్యసుఖములను మా విగ్రహించుకొనుచుంటిమి. ముఖ్యముగ సెన్సిటివ్ విషయమున మేము పట్టుదలతో పోరుచుంటిమి. (2) కాశ్యోతమున సంధిచే కూరుకరకు సమర మొనర్చుచునే యుండుము (3) జర్మనుల సంగ్రామ నౌకావస్థమును నిర్మూలించవలెను.

జర్మనుల అంతర్గామి యొకటి మెట్టబడుట.

సిక్కిం బంధింపబడిరి.

పార్లమెంట్, జూలై 27:—కర్మలేఖ పడవరగ జర్మనుల అంతర్గామి కట్టెక్కును. అంతర్గామి నిబ్బంధంతయు క్రిందకుదిరినది. వీరు తమనాకము తగులబెట్టిరి. ప్రెలోలు ఘోషలను గూడ నాశ మొనర్చిన పిదప వీరు బంధింపబడుటకు జేయబడిరి.

శత్రువులు నష్టముల పాలగుట

లండన్, జూలై 27:—జనరలు హేగుగారు నేటి మధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:—తాబాస్సి వల్లీ చుట్టు ప్రక్కల జరిగిన యుద్ధముందు వార్షీ టెనుకు వైద్యుల శత్రువులను గ్రామమునుండి పడలగొట్టితిమి. నేటియుద్ధము శత్రువులు మగల ప్రతియుద్ధముల సొనిచ్చిరి. మేము గ్రామమును విడనాడితిమి. తాబాస్సి వైద్యులను వైద్యులకు వా యవ్యముగను మాంపే చుట్టుప్రక్కల రాత్రికాలముందు మేము జయవంతముగ దాడినట్టితిమి. నౌలీనకోర్టుకు అగ్నియముగ నిచ్చితి యుద్ధమును జర్మనులగూడి సులప వారితో తలపడి తీవ్రముగ సమరమునైర్పి శత్రువులకు గొప్ప నష్టములను కలిగించితిమి.

హార్మిటెనుదగ్గర జర్మనులొడిపోవుట

లండన్, జూలై 27:—పరానువారు మధ్యాహ్నము ట్లు ప్రకటించిరి.—హార్మిటెనుకు తూర్పునుండి లాబోవెల్లికి దక్షిణముగ జర్మనులు 26 వ తేదీని క్రొత్తపటాలమును సాయము గొని పోరిరి. ఫలితములు స్వల్పముగ నుండుటజూడ పరాజయము ఎక్కువగనుండునని తోచుచున్నది. తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేల్చి మారకో విలియమ్సుకు వైద్యులనున్న కొండ ప్రాంతము లందు జర్మనులు ర్ మాదులు తలపడిరి. కాని మాశలేఖ్ని చాల్చుల బరపి వారి ముట్టడులను చల్లార్చితిమి.

దోపిడుగు; ఫిరంగిదళముల తీవ్రత.

లండన్, జూలై 29:—నేటిసాయంకాలము సర్ డగ్లసు హేగుగారి వద్దనుండి యిటులతంతి వచ్చుచున్నది. ఆర్మెంటియన్సునకు దక్షిణమున మేము నిన్నటిసాయంకాలమున నొకదాడి సలిపితి మి. ఊష్ట వెర్మీకి తూర్పున శత్రువులు యుద్ధముచేయ నుంకింప వారిని తరిమి వైచితిమి. ఈ ప్ర గు న కుత్తరమున ఆర్మెంటిరిసు సమీపమునందు, నియోపోల్స్ ప్రధానస్థలములందును శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగి యుద్ధము సొనరించిరి.

బ్రిటిషురంగమున దారుణముగు పోరుఫలుపుట.

లండన్, జూలై 27:—ప్రధాన కారాలయము వద్దనున్న రైటరుగారి విలేఖకుడిలుల తంతి నిచ్చుచున్నాడు. ఈవారము ఎండవేడిమి తీవ్రముగనున్నది. ఫిరంగియుద్ధము గూడ తీవ్రముగనున్నది. పరిశీలనాకార్యపరతంత్ర నిరంతరము జరుగుచున్నది. స్థానిక యుద్ధములు బహుపక్షగా నున్నవి. ఆర్మెంటియన్సున కుత్తరమునను, తెన్నుసమీపమునను, మా భయంకర శత్రువు ఘోషము శత్రువులకు విశేషోపద్రవము గలిగించుచు ననేక నైనికుల నేలగుల్చెను. వాయు శలనము గానును విడుచుట కనుకూలముగ నున్నది. అందువలన మా కు పరిపూర్ణలాభము గలిగెను. ఆర్థరాత్రమున గూడ ఫిరంగులు గాల్పుబడుచునే యుండెను. కాని చాల మందముగనుండెను. నేకునసరికి మరల శత్రువుని నడము భయంకరముగ హెచ్చింపబడెను. అప్పుడప్పుడు శత్రులు మా వెరుకటి కందకముల నెదిరించుచు వచ్చిరి. కాని మా ఫిరంగి ప్రదేశములవద్ద మాత్రము వారు చేసిన యుద్ధ మన్నిరకములగు ఉన్నది. అచట విశేష కాలమువరకు యుద్ధము కటిక చీకటి లోనే నడుపబడెను. మా ప్రతియుద్ధ ఫిరంగి దళములు చాల విజయవంతముగ పనిచేసినవి. ఆనేక ఫిరంగి గోతుల మీద సమముగ తుపాకుల గాల్చితిమి. మందుగుండు సామగ్రికొట్టు లనేకము భస్మము చేయబడెను. ఇరుకక్షల పవారిదళములను దోపిడిదాడులలో చాలమరువుగ పనిచేసి నవి. జర్మనులు తమ కిష్టములేని పలువిధములగు యుద్ధవిధానముల ప్రయోగించుటజూడ ఎదుటి కక్షవా రెటుల పూర్వముల నేర్పరుచు చున్నదియు తెలిసికొనవలయు నని వారు మిక్కిలి యాతురపడుచున్నారని విశదమగుచున్నది.

లయిసీను శిఖరముమీది యుద్ధము.

లండన్, జూలై 29:—పరానువారిటుల ప్రకటించుచున్నారు. రాత్రి భయంకరమగు ముట్టడి జరిగెను. అదికాక శత్రువుల నేక నవీనప్రయత్నములగూడ సొనరించిరి. అందు ప్రయోగములెయోనాయి ఛెన్గిన్ శిఖరమునను, హార్మిటె జు మాన్యమెంటు దిశను ఒకర్చిన ప్రయత్నములు ముఖ్యములు. అన్ని పరాతిదళ యుద్ధములను పూర్వముగ నోడింపబడెను. శత్రువులకు విశేషనష్టములు గలిగెను.

తీవ్రముగు విమానయుద్ధములు.

ఆంగ్ల వైమానికుల యుద్ధవిజయములు.

లండన్, జూలై 29:—మారంగమున ననేక ప్రదేశముల యంగు ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి. అందు లిసునరి కుత్తరమున జరిగిన ఫిరంగులయుద్ధము గమనింప దగియున్నది. నిన్నటి దినమున విమానయుద్ధ మతితీవ్రముగ నుండి సమరము మాత్ర మానికుల కనుకూలముగ నుండెను. విమానము లిట్లుజూడ ప్రధముగ శత్రువుల నెదుర్చుచుండినందున మాఫిరంగి దళములు గూడ శత్రుమారణ మొనర్చినవి. ఇయాపటములనే కములుగ దీయబడినవి. శత్రువిమానస్థానము వారిగొట్టివై మా వైమానికులు బాంబులవేసిరి. జర్మనువిమానములు 15 పగిలి, 16 నేలగులిగి. మా విమానములలో మూడు గానవచ్చుట లేదని ఆంగ్లయులు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల రాజ్యపు కృత్యములు

లాయుకుజార్జి గారి ప్రసంగము

సాకాశివృద్ధి

మేము జూలై 29:—పుత్రికాసంపాదకుల సభయందు ప్రధానమంత్రి లాయుకుజార్జి గారిట్లు చెప్పిరి:—మిత్రమండలి వారి సభాపర్యవసానములు చాల సంతృప్తికరముగ నుండి, తన్మూలమున త్వరలో శ్రేయముగూడునని ఘోషించుచున్నది. సాకాదశములోని రి లక్షల, ఆధినివేశముల నుండి వచ్చిన 10 లక్షల పైనికులు గాక రిలక్షల ఆంగ్లపైసములు సమరమొనర్చుచున్నవి. ప్రపంచమున కంతకును ఆంగ్లేయుల వర్తకశాకాదశము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. వర్తకమునకు భంగము కలుగకుండ, నాంగ్ల రాజ్యము అపారముగ సేవగూర్చినది. ఇదిగాక వర్తమానమున ఆంగ్లేయులగు సుమారు 20 లక్షల టన్నుల ప్రిమును మిత్రమండలివారి సేవనిమిత్త మొనగబడుచున్నవి. ఆంగ్ల రాజ్యమున గనుల త్రవ్వట యాగిపోలేదు. పదిలక్షల మంది బాగుగనులలో పనిచేయుచున్నారు. యుద్ధమునకు పూర్వమున కన్న నిపుడే పరాసుదేశమున కధికముగ బాన్ల ఎగుమతి చేయబడుచున్నది. బ్రిటను రాజ్యమునందు లభ్యమైన ఉక్కులో సుమారు మూడవపాలు, బాతీయ రత్నకార్యములకై పరాసుదేశమున కంపబడుచున్నది. ఆంగ్లేయుల ప్రాముఖ్యమును జర్మనీదేశము గ్రహించినదై, తన యంతగ్రాముల సహాయమున జయమందగలనని యాదేశ మూహించి యుండెను. ఏప్రిలు మాసమున ఆంగ్ల దేశపు స్త్రీమగ్గు విశేషముగ నప్తమైనవి. మెయి, జూను, జూలై మాసముల యందు పగటిపూట దీగముగనుండునుగాన తోము పాడువల మనునది యానతో శత్రువులు నిండియుండిరిగాని సాకానప్తము చాలవరకు తగ్గినది. దినప్రమాణము తగ్గినకొలది సౌకల్య కపాయము మరలతీ జేసింది వస్త్రముల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గిపోవును. యుద్ధవికరములను గొనిపోవుట కమెరికనులు ఏర్పాటుల మొనర్చి సహాయపడినందుల కాదేశపు సాకాదశము సంతయు కొనియాడవలసియున్నది. ఆంగ్లేయులు రిలక్షల సాకానిర్మాణ కార్యక్రమమునకును మరుగటి సంవత్సరమునకు 40 లక్షల టన్నుల స్త్రీమగ్గు తయారుకాగలవు. యుద్ధమునకు పూర్వమున 20 లక్షల టన్నుల స్త్రీమగ్గుకంటె ఎధికముగ నెన్నడును నిర్మించియుండలేదు. సాకా నిర్మాణశాలలు వృద్ధిమైనవి. బాతీయ రత్నకార్యములకార్యములకై ఆంగ్లదేశమున స్త్రీపురుషులు 50 లక్షలమంది పనిచేయుచున్నారు. వ్యవసాయశాస్త్ర ఆంగ్లదేశమును స్వహాణ సమర్థ మొనర్చుటకు చేయవలసినదంతయు జేయబడినది. ఆంగ్లదేశమున కాహారపదార్థములు చేరకొంద తేటి తన్మూలమున విజయనంద జర్మనుల కింక నవకాశములేదు. వైయంశ మొంతయు పొగడదగియుండి అంతగ్రామిక యుద్ధమును మార్చు నొందించినది. ప్రపంచపు భావిశిలి, ఆంగ్ల పరాసుదేశము తేటిధరించి కార్యముల నడుపుచుండుట వై సాధారణమయ్యెను.

హిందూనుబద్ధపన్నాగములు.

లండను, జూలై 28:—పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయము వద్దకున్న ఆమెరికా విలేఖన డిబుల. ప్రాయమున్నాడు. ఫిల్లూమాన్లు వాన్ హిందూనుబద్ధగారు పన్నిన పన్నుగడల గ్రహించుటలో పరాసు వైనికాధికారు లెంతయు కుశలముగ నున్నారు. స్వీసువారును, వైనిక విమర్శకులకు వానినిరపరచిరి వెనుకకు ద్రుతు నదివరకును, ఇంక నావలకును వాను హిందూనుబద్ధగారు సంరక్షక సన్నాహముల నిర్ధము జేసిరి. మార్షి నెలలో నతడు వెనుకకు మరుగుట మిత్రమండలి వారి భయంకర యుద్ధముల వలననే యని ఇప్పుడు విదితమగుచున్నది. ఇంకపక్షము రంగమున జరుగు యుద్ధమున జర్మనులు ప్రాచుర్యం అనేక సంక్షక ప్రదేశము, వద్దకు మరలుచునే యుండును. ఆందు మూలమున శత్రువులు తమ రంగమును ఛేదించుకుంటుటకు హిందూనుబద్ధగారు ముందు సన్నాహము లొనర్చిరి విదితమగుచున్నది. తన్మూలమున తాను వెనుకకు మరలునపుడెల్ల జనుము గలుగుయంద తన మహావృత్త యుద్ధ వైపుణ్యమునవనే యని జర్మనులు విశ్వసించవలయునని హిందూనుబద్ధగారు ప్రమాత్నముల మొరించుచున్నారు. ఈ మహావృత్తమున గప్పిపుచ్చుట కిప్పుడే ప్రయత్నములు జేయబడలేదు. ఆయినను యుద్ధము వలనను, సుగోనువిరియన్న రిడలు యుద్ధమువలనను శత్రులు మరల తిగోగవనము చేయవలసియుండు రవట స్పష్టము. భయంకరములగు ఈ ప్రతియుద్ధముల మూలమున రెండవ సూననందలి సంక్షక సన్నాహములు నిర్ధయగ వరకును పరాసువారిని నిలువరింపవలయు ను నని జర్మనుల నహాదేశములలో సౌకర్యగ నున్నది.

బ్రిటను; శాంతివాదులు.

లండను, జూలై 28:—వైనికకార్మిక ప్రతినిధుల న్యూకాసిలు సంఘమువారు చేసినశాంతిసంఘాపన తీర్మానము ఆత్యంత అశాంతిని గలిగించెను. యూనియనువారు పతాకముల నాడించుకొనుచు వలసదేశయ వైనికులు సభాపేదిక నెక్కిపోయిరి. సభికులును వైనికులును తన్నుకొన నారంభించిరి. పోలీసువారేమి చేయటకు నసమర్థులుగా నుండిరి. వైనికులు బాతీయగిత్తులతో సభయంతయు కుప్పరిగలుగాంచిరి. స్వీదు, నార్వెచ్చిలలో జరిగినసభలు మాత్రముగ్గుగానింప బడలేదు.

డండివద్ద మనన్యాయము నొనగుచు చర్యలుగారు శాంతివాదుల గర్హించిరి. ఆత డిటుల బలికెను. “మన కమితముగ నుండును, కుపాకులును, మందుగుండ్లు బండ్లును, విమానములునున్నవి. ఇవివర కెన్న డంత విశేషముగ నవి సమకూర్చబడలేదు. జయమును స్వీకరించుట కొరకు రాహోపు సంతకమున మనము తప్పక యుద్ధమొనరింప వలయును.”

లండను, జూలై 29:—నేటిదినము చాల నెమ్మదిగ నున్నదనియు, హార్టివైజు, మ్యాజునది కిక్రప్రక్కల వద్దకుండు మిత్రమండలి వారిప్రదేశముల వద్ద మాత్రము ఆన్యాయ ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరిగిననియు పరాసువారు తెలుపుచున్నారు.

శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులతో యుద్ధ మొనర్చుట

లండను, జూలై 27:—ఆర్యేంటరీసుకు చుట్టుప్రక్కల శత్రువులు ఫిరంగులతో పోరిన బ్రిటిషు పత్రికలు నిన్నటి సాయంతనము ప్రకటించినవి. ఒక జర్మను విమానమును నేలగూల్చితిమి. మరొకదానిని క్రిందకు బారవోలితిమి. మా విమానములు రెండు కనిపించుటలేదు.

హేగుగారి విజయవరంబరలు.

లండను, జూలై 29:—నేటి సాయంకాలము జనరలు హేగుగారి వద్దనుండి ఈ ప్రకటనము వచ్చినది.—ఎనెహీ కీశాన్యమునకు, హోలిమకోయన కాన్వేయునకు, స్టోవ డేయి తన్మహిమమున ఫౌండేయిని తెల్లొయి అయి కునకు పక్షి నుమునను మేము విజయంతముగ నాడు బానరించితిమి. అనేక వైదీలను మరకరింగులను బట్టుకొంటిమి. రూయో రసాయన కర్మాలయమువద్ద నున్న జర్మను పంక్తులలో మేము ప్రవేశించితిమి. అచట ముప్పది వైదీలను, కందకఫిరంగిని, మగ ఫిరంగిని బట్టుకొంటిమి. యాప్రకు సహిపమున మేము శత్రుస్థానములలో ప్రవేశించి 52 య వైదీలను, రెండు మరకరింగులను బట్టుకొంటిమి. మెసిసిసున కాన్వేయమున శత్రువాడుల మేము తరిమి వైచితిమి.

శత్రుల భయంకరపు ముట్టడి.

అపజయము గాంచుట. లండను, జూలై 29:—నేటి సాయంకాలము పరాసు వాటిలు ప్రకటించిరి. హార్టివైజునకు పక్షియును 800ల మీటలను రణంగమున శత్రులు భయంకరముగ ముట్టడించిరి. కాని విఫలమనోరథులైరి. పిచ్చుట హార్టివైజు, లాబాయి నెల్లికి దక్షిణ ప్రదేశములకు మధ్యయందు స్థలమును మావైనికు లెదిరించిరి. శత్రువైనికు లనేకులు మరణించిరి. మావైస్యము లన్ని చోట్లను విజయమందిరి. మాన్యమెంటు ప్రదేశ బజయమందు ప్రశంసనీయును.

జర్మనుల క్రౌర్యము; ఉద్దేశపూర్వకముగ తేయుట

వ్యాడిసు, జూలై 29:—ఇటీవల జర్మనులు మరియొక తుచ్చును క్రౌర్యము నొనరించిరి. 25వ తేదీని బాలవైరీ 50 వైట్ల కుత్తరమున సెంక జర్మను విమానము క్రిందికివచ్చి ఉద్దేశ పూర్వముగ నాలుగుసారు లొక ఆనుపుత్రివాద బొంబుల వైచెను. మీదగట్టిన రెడ్ క్రాసు సంజ్ఞల నదియించి యుండవలయును అయిన నిట్టి యందగ మొనరించుట నిక్కూలి క్రౌర్యము. ఇద్దరు వైస్యమున, ఒక రసాయన కాన్వేయమున, ఒక దానిను మరణించిరి. మరికొందరుకు గాయములు తగ్గినెను.

స్టోరిసు, జూలై 28:—బ్రిటిషు సంఘమున్న విలేఖన దొకడిట్లు చెప్పుచున్నాడు. స్టాండన్స్లో మనమిది వగ కెప్పుడును వినియెముగనట్టి భయంకరముగ ఫిరంగులు నేల్చుటలేదు. ఫిరంగులకంటె “వేంగు” మన శివును యరియు నుద్ధృతియుగ యుండెను. సమప్రతిఘటనకు తన్నునమన. మగ్గి నది మద్రహితముగ నుండెను.

రుష్యా

కోనక్కులును ఫిరంగిదళములును కపి. యనుపటాలములందు ఆదివీయముగ పోరిరి. పరాతులు మీరి కెట్టి సాయ మొనరించుటలేదు. ద్రోహులందఱును దండించబడుచున్నారు. ఒక సేనాని ధర్తరపు జేయబడెను. రషియను బండ్లనుండి కొంత మంది రషియను వైనికులు జర్మనులకు సాంకేతికముగ రంకు గండుని తెలియజేసిరి.

రషియా విషమస్థితి

మాస్కోలో గొప్ప బాతీయసభ జరుగుట. రెడ్ క్రాస్ గారితై రషియా ప్రజలందఱు తమనాశలనుంచుకొనిరి

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 29:—సోమవారము నాడు మ్యామా, పురపాలక సంఘములు జెమ్మికోవును, కార్మిక ప్రతినిధుల కాన్వేనిర్మాహములై తుల సంఘమువారును మాస్కోలో బాతీయసభ కే నడచు. ప్రభుత్వమువారి సభ్యులు కూడ ఈసభ కేగుచుండుచున్నారు. 4 గోజులవరకు ఈ సభ జరుగును. సంపూర్ణముగ క్రొత్త మంత్రివర్గము నేర్పరుటకు ప్రయత్నములుజరుగును. మధ్యతరగతి ప్రజల ప్రతినిధులుకూడ మంత్రివర్గమున చేర్చబడుదురు.

దేశభక్తితో గూడ కొన్నట్టియు, శాశ్వతమగు! సంయుక్త మంత్రివర్గమును రెడ్ క్రాస్ గారు నెలకొల్పినవో రషియా కెట్టి ప్రమాదమురాజాలదు. రషియాలో ప్రతిపక్ష ద్వనము కలుగునని జర్మను కుట్రవాదులు, మాక్సి మిలిట్సు కక్షి దారులును ప్రకటించుచున్నారు. కాని రెడ్ క్రాస్ గారు ఈనడంబిని ప్రజలు విశ్వసించుకొండగజేసిరి. రుషియాలో ఏకరాజ ప్రభుత్వమును ఏర్పరుటకెట్టి ప్రయత్నములకు చేయసెందుమన్నను రెడ్ క్రాస్ గారు వాని నన్నిటిని అణగక్రొక్కెనమని చాటించుచున్నారు.

మ్యాక్సి మిలిట్సు కక్షి దారులను బహిరంగముగ విచారించుట.

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 28:—రషియాలో అంతకలహములకు కారకు లైనట్టియు, జర్మనులకుండి లండను గొన్న మ్యాక్సి మిలిట్సు పాక్షికులవలన బహిరంగముగ విచారించవలెనని కార్మిక ప్రతినిధుల కాన్వేనిర్మాహక సభవారు తీర్మానించిరి. తిత్సందస్యమున రెడ్ క్రాస్ గారికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తము కలుగ గలదనియు తిరుగ ఈయన నియోజకమును గోరదనియు ఆశించుచున్నారు.

స్త్రీ పటాలములలో 20) మందికి 150 మంది తీతగా శ్రులైరిని ఇటీవలి సమాచారములవలన తెలియుచున్నది. వైనిక సాకా సమాచారములు దొరతనమువారిచే పరిశీలన కాక పూర్వము ప్రయోము నానాడదని ఉత్తవును బారీచేసిరి.

రుషియను సరిహద్దులు మూయుట

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 28:—కొన్ని అపూర్వ కారణములవలన ఆగస్టు 15-న తేదీవరకు రాన్యూగ నేత్రలనుండి రహదారి స్పీడును వైదొనిన గాని ప్రజలెవరు రషియా నరిహద్దులనుండి పోయివారు. రషియా సరిహద్దులలోనికి ప్రవేశించువాడను.

ప్రధానాంధోశనకారుడు వట్టువడుట.

స్విట్జర్, జూలై 28:—27వ తేదీని ఇండియా కార్యదర్శి గారి నుండి ఈక్రిందిరీతివాక్త రాజప్రతినిధిగారికి చేరినది.

పెట్రోగ్రాదులోను రణముఖమును కలహములను కలిగించి తేదీవారి తిరుగబాలుల గావించిన ప్రధానాంధోశనకారుడగు రెనికొ గారు బంధించ బడిరి. తమవై ముదిట్టి కుట్రలు మరల జరుగకుండగ ముఖ్యప్రభుత్వమువారు తగిన విర్యాటులను తేసికొనుచున్నారు. క్రమక్రమ ప్రవేశ నెట్టి కుట్రల వైస్యమును బలకరముగ నేర్పరుచుటకు రెడ్ క్రాస్ గారు అందరి యభిప్రాయముల ననసిమాడ ఎల్లవారును అంగీకరించి తమ సమృత్తిని జూపిరి. రణరంగములందు వైనిక విచారణ సభల నెలకొల్పి ద్రోహులుగ ప్రకర్తించిన వానిందకి ఉదాత్తను విధించునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి.

లండను, జూలై 27:—రెడ్ క్రాస్ గారు రెనికొ గారిని బంధించినట్లు తెలియుచున్నది. బారుగారి ప్రభుత్వమున నేనుఖముగ నున్నదని వైసులందఱు అనుకొనుటకు ప్రారంభించిన ల్యాపు ప్రభువుగారు ప్రస్తావనమున క్షారియును పత్రికాధిపతిగారికి తెలియజేసిరి.

రువ్వనులు జెర్మీ విట్టిని విడుచుట.

లండను, జూలై 29:—రువ్వనులు జెర్మీ విట్టిని విడుచువానిని విడుచునని ప్రతికూల ప్రాయశ్చిత్తమున కోసము హాగనునుండి తీసివేసెను.

జర్మీని లెట్టు ప్రకటించుచున్నార.—దట్టములగు అడవులు గల కాశ్మీరును కొండలలో కొన్ని ప్రదేశములను ఆస్ట్రేలియనును, జర్మీనులు శత్రువులనుండి తీసికొనిరి. శత్రు లింకను ఖరంకులగాల్పుచు నేడున్నారు. అప్పుడు పుట్టులో శత్రులధాటి కోర్కెలక జర్మీను నశములు వెనుకకు బోవుచున్నవి.

మాస్కో సమావేశము.

మోస్కో, జూలై 29:—మరియున్న మరల నియమింప బడునదిను మాస్కో సమావేశ మాపివేయబడెను. కేటెలు కక్షవారి కార్యనిర్వాహక సంఘము తన సభ్యులు గొరతమువారి నేతీధవియట నాదరించెను. జనరలు రెస్కి గూర్కొగారలు మోస్కో గ్రామము కాపాడిరి.

ఓటర్ల

ఇటలీ సముద్ర ప్రదేశమందు బ్రిటిషువారి చిన్న నౌకలు ఆస్ట్రేలియను యుద్ధనౌకలతో పోరుట

లండన్, జూలై 27:—మే 15 వ తేదీని ఆట్రాంట్ అభివృద్ధి అస్ట్రేలియను యుద్ధనౌకలతో బ్రిటిషువారి చిన్న నౌకలు 48 తలపడినవి. అంతర్గాములను బంధించుటకు నేయ బడిన వలలను ఈ చిన్న నౌకలు కనిపెట్టుచుండెను. ఒక్కొక్క వడవలో 10 మంది మనుష్యులు 2. కవిత్వ ఖరంగి యుండెను. మాను ఆస్ట్రేలియను యుద్ధనౌకలనే కేర్యుగ సముద్ర మధ్యభాగమందు తలపడి అన్నిటిని ముట్టడించెను. శత్రువులతో తమకూటాదులకు సౌకర్యములు లేవనను, పడవ లోని సిబ్బందింతయు తమ ప్రాణములను రక్షించుకొనుటకు శత్రువులను కాక మొసంగినను లక్ష్యము నేమక అమిత ధైర్యముతో పోరి మునిగిపోయిరి. సముద్రమున మునుగువరకు ఈ చిన్న వడవలు పోయినవి యుండెను. బాయిలను చెడిపోవుట చే ఒక నౌకను నిష్క్రమించెను. ఇంకొకటి దనుక ఖరంగులతో పనిచేయుటకొకడైతెంచెను. చిట్టచివరకు బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలను పారి ఆస్ట్రేలియను యుద్ధనౌకలు పారి పోయినవి.

గ్రీసు

మిత్రమండలివారు బాల్కన్సులో సమావేశమగుట మిత్రమండలివారి వైస్ర్యములు ప్రాతగ్రీసుదేశమున వదిలిపోవుట ప్యాకిసు, జూలై 28:—బ్రిటిషు, ఫరాసు, ఇటలీవారి వైస్ర్యములు వీలైనంత గ్రీసుముగ ప్రాతగ్రీసునుండియు థెసలీ, ఎలైరసు ప్రదేశములనుండి ఏకకాలమున వెడలి పోవుటకు మిత్రమండలివారు బాల్కన్సులో సమావేశమై తీర్మానించు కొనిరి. గ్రీసు ఇటలీవారి ఆనుమతిమీద స్వాంతీకావ్యంతరీక్షానుండి ఎలైరసునుండి వరకు ఏర్పడిన త్రిభుజాకారమున ప్రదేశమందు మాత్రము మిత్రమండలివారి వైస్ర్యములు తాత్కాలికముగ నిలవనచ్చును. గ్రీసు రాజుగారి అధికారమునకు లోకై ఇటలీ, ఫరాసు, బ్రిటనువారి వైస్ర్యములు కాస్త రేపున నాకా సానముగ నుండుననిరి.

రుమేనియా

రుమేనియనులు ఇంకను ముందు కేగుచునే యున్నారు.

రషియనులపరాజితులై మరల కొన్ని ప్రదేశములను గైకొనుట. లండన్, జూలై 28:—రషియను వాయవార్త లెట్టు ప్రకటించుచున్నది. రషియను రుషరంగమున ముఖ్యసంగతు లేమియులేవు. కలదీ, వానరు హెలీ ముఖముగ శత్రువులు మ రలునుండగ రుమేనియనులు వారిని వెన్నంటిపోవుచున్నారు. వైస్ర్యములగు మన్న కొండను 17 మైలువరకు రుమేనియ నులు తమవశము చేసికొనిరి. మనీష్ట్రీకా, కోవిలు, డ్రాగగు లాహో పీఠస్థి గ్రామములుకూడ రుమేనియనుల స్వాధీనమైనవి. రుమేనియనులు ఒక ఖరంగిస్థానము, కొంతమంది శత్రువులను వశపరుచుకొనిరి. కాలకులు ప్రదేశమందు పుట్టునది ముఖముగ మేము ముందులేగి ఆదరిక వామపార్శ్వమందున్న వాడగు ఆను గ్రామమును ఆకమించుకొంటిమి.

అమెరికా

సంయుక్తరాష్ట్రముల యుద్ధవ్యయము.

వాషింగ్టను, జూలై 29:—మాస్కో గారు కాంగ్రెసు నకు యుద్ధవ్యయ పట్టిక నిచ్చుచు నిట్లు చెప్పిరి. యుద్ధమున ప్రవేశించిన ప్రథమ వత్సరమందు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు 107, 380 లక్షల డోలరులు, అనగా మూడు 3,22,050 లక్షల రూపాయల వ్యయమగు ననియు, ఇందు మిత్రమండలివారి కొనుగు ఋణములను గలుపలేదనియు, ఆ ఋణముల నిమిత్తము 68 కోట్ల డోలరులను, అనగా మూడు 195 కోట్ల రూపాయలను ప్రత్యేకముగ నుంచవలసిన దనియు చెప్పిరి.

జర్మీనుల పలాట్రీ

వాషింగ్టను, జూలై 29:—జర్మీనులు దయాధృష్ట్యముతో పంచివెట్టు పలాట్రీయందు “టిటనసు” పురుగులున్నవని మంచి యనుభవకాలిపరిశీలనమున తెలిసినది గనుక దాని నుపయోగింపరాదని ఆటర్ని జనరలుగారు ప్రజల హెచ్చరించిరి.

జపాను

జపాను యుద్ధనౌక జలాంతర్గామిని పంపించివేయుట.

లండను, జూలై 26:—జపాను నావికాధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు. మధ్యదరాసముద్రమున కొన్ని జపాను యుద్ధనౌకలు బ్రిటిషువర్తక నౌకను 22 వ తేదీ నాటి నాయం కాలమున వెంట నంటి పోవుచు నొకజలాంతర్గామిని జూచిరి. జపాను యుద్ధనౌకలలో నొకటి బ్రిటిషువర్తకనౌకను గాపాడుట కుంచివేయబడెను. చెండవది జలాంతర్గామి నెదిరించి దుర్బిణి యంత్రమును పానుచేసి దాని వెంటడించెను. మరల మరియొకమాను దాని నెదిరించి ధ్వంస మొనరించెను.

జపానువారి యభిమానము.

టోక్యో, జూలై 29:—మిత్రమండలి వారికి తమ యభిమానమును బెలుపుచు సంబోధనపుటకుహారాగ, గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, రుస్సె, ఇటలీ, బెల్జియనులను గ్రామముల తగిలినవారి యువయోగార్థము ఒక్కొక్కరికి 35000 పానుల నొప్పనను, రుమేనియా సైన్యములకు 6000 ల పానుల నొప్పనను విరాళముల నొసగ తీర్మానించిరి.

చీనా

చీనాలో గొప్పయుద్ధము

అధికారముకొరకు వైస్ర్యములు పోరుట. హంగ్ హే, జూలై 27:—చీనావాసులలో తమ యధికారమే ప్రబలమయినది రెండు పూలములు చెప్పుదగ్గర పోరాడముగ పోరినవి. నగరమంతయు అగ్ని జ్వాలలలో నిండు కొన్నదనియు పానులందరను అతి భయంకరముగ పారిపోవుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

చీనాలో సంగ్రామచౌర్యవ్యయమును అణగద్రొక్కట

లండను జూలై 27:—పడమట చౌర్యములందున్న ప్రజాప్రభుత్వవాదులందరను జర్మీనుల సంగ్రామచౌర్యవ్యయమును అణగ ద్రొక్కటకు పోరుచున్నట్లే హేముగూడ చీనాలో సంగ్రామచౌర్యవ్యయమును అణగద్రొక్కటకు ప్రయత్నించుచుంటిమని హంగ్ హే నున్న ప్రజాప్రభుత్వవాదులందరను యులై చెప్పుచుట్టు కేరీయమహాజన సభవారికి, రషియను సభ ద్యోమాపార్లమెంటువారికి, ఫరాసురాజ్యాంగసభవారికి, బ్రిటను కామన్సు సభవారికి తంతిమాలుకముగ తెలియ చేయుచు తమకు సాయము చేయవలెనని కోరిరి.

సిరియా

యుద్ధ తంత్రీవార్త

రాజప్రతినిధిగారికి ఇండియా కార్యదర్శిగారు 27 వ తేదీని ఈ క్రింది యుద్ధతంత్రీవార్త నుండిరి. సిన్హ, జూలై 28:—రషియనులు తిక్కోమనమున కేరీయమే యున్నారు. హాల్బిను శత్రువులు మరల వాక్రమించుకొనిరి. ప్యానిస్టా, బుజ్జాబా, ధుమానీ, డిట్టానీయా, దివ టిటను శత్రువులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. మిరికొన్ని చెడ్డయుద్ధ ఖరంగులనుగూడ వశకరణము చేసికొనిరి. చెక్కుచేసియును పూలములు బుద్ధిపూర్వకముగ రుషరంగమునుండి మగలి పోయినవి. ఒక్కొక్క సమయమున వైవిధ్యకొర్రగళ్లు అద్విరీయముగ పోరిరి.

జర్మీని

యుద్ధకారణము.

జర్మీనుల మోసము బహులుట.

లండను, జూలై 28:—గతవారమున జరిగిన రీచ్ స్టాగు సభలో, 1914 సం॥ జూలై 25 వ తేదీని జరిగిన సభకు సమాధానము చెప్పిన గాని యుద్ధకారణము కల్పకముగాదని పాంఫికవాది హేను అనునత డనియుండెను. ఈతడు మూచించిన సభ పాట్టుదాములో జరిగిన సభయని మైయునప్రికకు తెలియవచ్చెను. ఈ సభకు విచ్చేసినవారిలో కైజరు, బెల్జియను చాన్సెల్లరు ఆర్థ్యరలు టిర్నెట్టు జనరలు ఫాకెసు హేమును ఆర్చి మ్యూకు ప్రెడెంట్సు, మున్నగువారు కలరు. ఆస్ట్రీయావారు పెర్సియాకు పంపు తునితేఖయందెట్టి యంతము లుండవలయునో, యానధలో నిశ్చయింపబడెను. ఇట్టితేఖలన పర్యవసించుచున్నావో డియద్ధమున కొప్పకొందుమనిగూడ సభలో తీర్మానమయ్యెను. రష్యా పరాసు దోతనముల కన్నులలో దుమ్ము గొట్టుటకై పిచ్చుట కైజరు నార్వేదేశమునకు వెళ్లిరి. మూడు వారము వైజపివ అంగరాజ్యము తలట్టుమై యుండవని వెల్లడియయ్యెను. వెనుకకు మరల బెత్తను చాన్సెల్లరుగారు యోచించిరి గాని మరలుటకు చాల తడవయ్యెను. వై విషయము రి వారముల క్రితమున రీచ్ స్టాగు బట్టెలు కమిటిలో బహిరంగ మొనర్పబడెను గాని మంత్రి వివరము లివ్వడమెయ్యెను. విషయమును మాత్రము నిరాకరింపలేదు. మంత్రి నిరాకరణమే ఇటీవల రాజకీయసంధిగ్రస్తకథ కొక ముఖ్యకారణమై యుండవచ్చును.

బెలియము

సయోముమంత్రుల రహదారిచీట్లు

కోపెనుహేను, జూలై 29:—బెలియనుండి యిట్లా క త ల తి వచ్చుచున్నది. బొంకాంగువద్దనున్న జర్మీను ప్రతినిధి తేయిబుంగిలేవండే తేనెవమని ఖరారుచేసిన బెలియ లోనుండి సయోముమంత్రికి రహదారిచీ ట్టుబడును.

వైజపివయున్న ప్రాప్తిచినయాయు ప్రబలంబును నిచ్చింపబడుట. సయోములో జర్మీను కార్యముల చక్క తెల్పుటచేసినది. ఈ తెలుకువారు కోరబడిరి. సయోము ఆస్ట్రీయా వాగ్దేమీద యుద్ధమును ప్రకటించెనని వియన్నానుండి తంత్రీ వార్త వచ్చుచున్నది.

రుమేనియనులు, రషియనులు రుమేనియా రణముఖమున పోరుచు 1000 చుంబి కత్తువులను, డిగ్గరంగులను వశము చేసికొనిరి. బ్రిటిషు రణముఖమున ఖరంగులయద్ద మతి దారులు ముగ జరుగుచున్నది. జయవంతముగు విమానదాడులు కూడ జరిగినవి. ఎయినుచరియ దొర గొప్ప యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది. ఫరాసువారు తీవ్రముగ ప్రతియుద్ధముల నొనర్చి జర్మీనులు ఆక్రమించుకొనిన స్థానము లన్నిటినుండి జర్మీనులను వెడల గొట్టిరి. తాముకోల్పోయిన స్థలములను మరల గ్రహించుట జర్మీనులు ప్రయత్నించిరి. కాని సఫలీకృతులు గాకరు. అంతర్గాములవలన వర్తకనౌకా నష్టమధికముగ నున్నది.

అన్ని జాతులవారి వర్తకనౌకలు మొత్తము 2791 నుగ్గక్షిణముగ శత్రులయందు ప్రవేశించినవి. బ్రిటిషు శత్రువులనుండి 2791 వర్తక నౌకలు మరగిలముగ వెడలివె. 1603 టన్నుల 20 వులకు వై బడిన బ్రిటిషు నౌకలు 21,160 టన్నుల బగువు నకు లోనగు నౌకలు మూడు ముంచబడినవి.

మదరాసు నిర్బంధావాసములు

కలకత్తాలో చెన్నపురి నిర్బంధా వాసముల గురించి యాతేమించుటకు కొంతమంది సభగావిండుటకు ప్రయత్నించు వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వము వారు అటంకము చేసిరి. తత్సంబంధమున బెంగాలీ పత్రికఇట్లు విమర్శించుచున్నది:—వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వము వారు సభ వారు జేయుట చాల అచి జేక పున ప ప ని, చాల వి చార క ర మ గు వి ష య ము. ఇట్లే ఈ వర్తమును దేశమందెవరును ఆహుించబాలరు. వీరం కుల కము, ప్రముఖులును ఈసభకు కారకులు. అట్టియెడల సభ వాపు శ్రేయకుల చేకలము అచి జేక మిరినూర్వతపరుమట యని గ్రహించ బడుచున్నది. కాన ఇట్టి పరాధివమును సహించి మానము క పొందుట పొటిగాదు.

అవ్యుత్తబాగు పత్రిక. ప్రభుత్వమువారు సభల నాటంకపరచెరుకథ యొక క్రొత్తసంగతి రాదు. ఇయ్యది వీరికి పరిపాటయినది. నిశ్చయముగ ఇట్లు శాంతిస్థాపనమొనరుకు, ప్రజాతేమముకొనకును ప్రభుత్వముపాడు చేసియందురు.

రోనాల్డు పే. గారి సంచారము

కలకత్తా జూలై 28:— రోనల్డు పే. గారి సంచారము ప్రభువు గారు కలింగజి గ్రామము చుట్టుప్రక్కలను సందర్శించిరి. ఇత్యుది డక్కాజిల్లా మధ్యమున దున్నది. గొప్ప జనపనారనర్థము జరుగుచున్న నారాయణగంజికిని నీలికి 2,30 మైళ్ల దూరము. గ్రామమును చేరిన పిదప తానునిలిచియున్న సమీపమందిన్ని ఇల్లెవరనినో నాల్డు పే. ప్రభువుగారకు ఆచటి యిరుగుపొరుగునాన ఆయిటియ జమానుడగు ఇబ్రాహిమును రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు పిలువ నంపిరి. ఆ సాహెబునకు తెలుపగ ఆతడాశ్వశ్రమగ్ను డా యెను. ఈత డిలచేరక పూర్వమే చాలమంది ప్రజలుగుంపులు భూడి తనఇంకికొడ్డిలో గుమిగూడి యుండిరి. వీరిదివర కెన్నడును ఈతనియింట యడుగు పెట్టియెలుగరు. రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు మద్యాదగ మీసేరెవరు. మీకెంద రు పిల్లలనియు, పిల్లలందరు పాఠశాల కేగుచున్నారా యని ప్రశ్నించిరి. బోయ్స్ స్కూలులో ప్రవేశించి ఈకుండలలోను, నెట్టె లలోను ఏమున్నదని సాహెబుగారి నడిగిరి. పిదప రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు సమాజుడేసి ఆవిడిదియండి వెడలిపోయిరి. సురాళీయను ఒక ముసలివానియింటికి పుత్తెంచిరి. దేవరనారు ఇబ్రహిముయింటికి బోవుట సురాళీకే తెలియును. కానితన సేద గృహమునకు రోనాల్డు పే. ప్రభువు లంతటివారు దయచేరురా యను సంశయంబొకటి ఆతనిమనమున నంకురించినది. కాన ఆతనికి ఆహ్వానమొసంగుటకు సురాళీదగ్గర ఏమియు లేదు. రోనాల్డు పే. గారు వాస్తవముగ తనింటికిగేనవుడు ఆవుపు డగు సురాళీగారి ట్లు నుడివిరి:— మహా ప్రభూ! నేను కడు దరిద్రుడను. దేవరవానికి కామకను సమర్పించుటకు ఆసమర్థుడను. ప్రస్తుతము దేవరవానికి సమర్పించుటకు యింట నేదియు సిద్ధముగలేదు. తత్సందర్భమున కలకత్తరుగారి ట్లు నుడివిరి:— దేవరవారు నీదగ్గర కామకుల ల వై కొనుటకు రాలేదు. మీరందరు ఎట్లు జీవించుచున్నారో తెలిసికొనుట కరుదెంచిరి. ప్రజల గృహములను పరిశీలించి నదో ప్రజల కష్టములుబాగుగ తెలియునను ఉద్దేశము తో రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు ప్రతియింటికి బోయి చూచుచున్నారు. కనుక ప్రభువుగారు నీ యింటికితెంచిరి. ఇదంతయు విని మహాసూరీగారు వారిని తన యింటిలోనికి గొం పోయి పడకట్టియు, యితర సామగ్రిని జూపెను. రోనాల్డు పే. గారేనో ఆ ముసలివానితో మాట్లాడ అని వీనికి తెలియలేదు. అప్పుడు ఆచట నున్నవారు దేవరవారు నీ యిల్లును జూచి చాల సంతసించిరి తెలిపిరి. జనుపనాన బాలములకు మధ్యగనున్న బుద్ధప్రదేశముల కందరు ఏగిరి. రోనాల్డు పే. గారు పంటలను పరిశీలించి మూడు జనుపనానకాడలను హస్త మందురుచుకొను సమయమున వృద్ధుడగు మామూరాళీ మూడు కోడ్డిగ్రుడ్లను భక్తివినములతో రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారికి సమర్పించెను. రోనాల్డు పే. గారు దాని నందుచు వారికి మద నము బానర్పిరి. ఈబోవుచు మామూరాళీ కొడుకును దొంగకా యలతో ప్రవేశించిరి. వాని రోనాల్డు పే. గారికి సమర్పించిరి. దేవరవారు వచ్చునకి యింటిపద్దెయ్యము తయారుగలేనందున కానుకనిచ్చుటకు మీలెడలకు తుమింపుడకి రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారిని కోడిరి. పాలములోపండిన ఈదొంగకాయలు మీరు వందనములతో సమర్పించు చున్నవారను. వీనిని మీరు దయాపూర్వకముగ నందుకొనుదని ప్రార్థించెను. రోనాల్డు పే. గారు అచ్చటిబాని ఆగ్రామమందిన్ని ఉన్నతపాఠశాల కేతెంచిరి.

వంగదేశ ప్రభుత్వపు చర్యవిమర్శనము.

కలకత్తా పురమండలమున జరుపనున్నదేవ బసన భయ వంగదేశపు దొంతనమునా రాజనీయుటగున్న బొంబాయి క్రానికలుప్రతిక ఇట్లుక్రాయుచున్నది: కాననబద్ధమైన ప్రయత్నములను స్థానికాధికారు లాపినేను కంకణము కట్టుకొని యున్నారను సంగతి వీరితో పూర్తిగ విశదమయ్యెను. ఈవిషయమున నేమాత్రపు సంజేహముగలవారి సంశయములు పూర్తిగ నంతరింపగలవు. ఇట్టి అధ్యంతరముల గలిగించుటలో తమ యధికారముల సధికారు లన్యాయముగ నిరంకుశాధికారమునో నుపయోగించుటకంటె నేకేమియు గానరాదు. ఈవిధము కేవలము అసాంగము. 50 సంవత్సరముల నుండియు మహాకవిప్రయత్నము బానర్పి సంపాదించుకొని: కాననసమృత్తు మగు స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధియొక్క ప్రథమాంగములను హైందవులు కోల్పోయిరును. కనుక దేశనాయకులందఱును మనస్ఫుంకల్యముతో తన కావ్యక్రమమునకు బూనుకొనవలయును.

జాతీయ మహమ్మదీయ మహాసభ

బొంబాయిలో సమావేశ మగుట.

బొంబాయి, జూలై 28:— అఖిలభారత దేశీయ మహాసభవారును, మహమ్మదీయ సంఘమువారును బొంబాయి రాజధాని సంఘమందిరమున సాయంతనమున 5 గంటలకు సమావేశమైరి. పత్రికాప్రతినిధులుగాని సభ్యులుగాని పారులెవరుగాని ఈసభకు పోకూడదు. యావద్భారత దేశీయ మహాసభ సంఘమువారును మస్లిము సంఘమువారును చాలమంది సమగూడిరి. అన్ని రాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు విస్తారముగవచ్చిరి. పంజాబునుండి మాత్రమెక్కువగ రాలేదు. స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము.

బొంబాయి, జూలై 29:— ఈ దినము 29 వ తేదీతో సమావేశము పూర్తియయినది. ఈ రెండువర్గములకు చేరిన సభ్యులు మూడు 70 మంది వివిధరాష్ట్రములనుండి వచ్చిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి ధ్యక్షతన సహించిరి. శనివారమునాడు 5 గంటలసేపున ఆదివారమునాడు 5 గంటల వరకు చర్చ జరిగెను. చాల తీర్మానములు చేయబడినవి. ఇండియామంత్రిగారికిని రాజప్రతినిధిగారికిని విజ్ఞప్తిని పంపుటకు అధ్యక్షున కధికారమియ్యబడినది. సక్రమముగ సభాసమావేశము జరుగుటకు పూర్వము సభ్యులు తమలో తాము కలసి చర్చించి విధానము నేర్పరచిరి. బంగాళాదేశ సభ్యులు బొంబాయినుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. అట్టి బరునెలలో ఆలహాబాదు నగరములో మరల సమావేశము జరుగును.

వచ్చినవారిలో ప్రముఖులు చెన్నపురి:—ఎల్. పి. గోవిందరావునయ్య, ఎన్. శర్మ, ఎన్. సుబ్బారావుపంతులు, సి. పి. రామస్వామయ్య, జి. పి. సుబేక్షా ఎం. రామచంద్రరావు, కే. రామయ్యంగారు, కన్నురి రంగయ్యంగారు, పట్టాభి శీతారామయ్య, కనరసింహారావుగారు.

బంగాళీలు. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, మోతీలాలు ఘోష, రాయయతింద్రనాథ చౌదరి, డాక్టరు సర్కార్, కృష్ణవర్మమూర్తి, ఐ. బి. నెహ్రూ. పి. డి. మిత్ర, సత్యానందబోసు, విజయానంద కృష్ణబోసుగారు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు పండితమాలవ్య, మోతీలాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు ఛేజ్ బహదరు నర్రూ, రాయ ఈశ్వరచంద్ క్రిష్ణజీ నెహ్రూ, హరిదయానాథాకుండ్లా, సంజీవరావు, గోకణ్ణనాథ మిస్రా, డాక్టరు రంజితసింగు, నారాయణప్రసాద్ ఆస్తిని పరమేశ్వరలాల్, సి. కె. చింతామణిగారు.

బీహారు. మజర్హూక్ రీఫనారాయణసింగు, సి. పి. జోషి, చుహానీ, బెన్స్ లక్ష్మీనారాయణ్, గోశేలు ద్రవిడుగారు.

ఈదిగువ తీర్మానము లామోదించబడినవి:—(1) డాక్టరు దాదాభాయినాగోజీగారి మరణమునకు ఈ సంయోగసభ వారు మిక్కిలి చింతించున్నారు. (2) సాత్వికనిరోధము రాజకీయకార్యచరణమునకు మధ్యముక్తమగునాయను విషయమున కార్యమకూలతను గురించియు సిద్ధాంతమున గూర్చియు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు మస్లిము లీగు వారు ఆలోచించి ఆరు వారములలో పుగ కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు తెలుపవలెను. ఆమోదనలు తెలిసిన వెంటనే వానిని కాంగ్రెసు లీగు స్థాయి సంఘముల సభ్యుల కందరకును అందజేసి ఆ రెండు సంఘముల సంయోగసభ అట్టి బరునెల మొదటి వారములో ఆలహాబాదులో సమావేశము చేయవలెను. (3) అనిబి నెంటుమ్మ ఆరండేయ, వాడియాగార్ల నిర్బంధవాసములగుంచి 50. రెవెన్యూ ఘోషాగారి యధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా పురమండలమున జరుపదలచినసభను నిలిపివేసి బంగాళా దొరతనమువారి చర్చను సంయోగసభ వారు కఠినముగ నాడేమించుచున్నారు. ఇట్టి యుపన్యాస స్వాతంత్ర్యమును మరలబడయుటకు వంగరాష్ట్రీయులందరును కానన సమృత్తుమగు ఆంధ్రదేశమును జరిపెదని నమ్ముచున్నారు. ఈ ఉత్తరపును వెంటనే రద్దుపరచునట్లు బంగాళా ప్రభుత్వమువారికి అజ్ఞుల సంపదనని ఇండియామంత్రిగారిని రాజప్రతినిధిగారిని కోరుచున్నారు. (4) హాస్టింగ్ ప్రభువుగారి పరిపాలనను ఉదారసాహభూతి భరితమై యుండుటచే ప్రభువుగారు భారతీయులందరి యనురాగమునకు పాత్రులైరి. కాన నీ విషయస్థితియందు భారతీయ

సేనలను పరామరంగమునకు పంపుటకు వీలైనది. ప్రభువుగారి సాహసమునలేనే ఇట్టి వెక్కుసాయములను చేయగలిగినది. ఈ సభవారికే ప్రభువుగారియందు సంపూర్ణమైన విశ్వాసము కలదు. అట్టి ప్రభువునై మెనపాటేమియా కార్యముల పట్ల అనవసరమగు ఆ విశ్వాసమును ప్రకటించినందులకు ఈ సభ వారికి ఆమితమగు ఆగ్రహము కలిగినది. భారతీయుల రాజప్రతినిధుల పరిపాలనమును గూర్చి అంతీర్మానమునందు నిర్ధారణాధికారము భారతీయుల కుండవలెను. ఈతీర్మానమును ప్రధానమంత్రిగారికిని ఇండియామంత్రిగారికిని తంత్రీపూర్వకముగ పంపవలెను. (5) రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియును ఏకదినముననే ప్రత్యేకసభలను జేసి ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితులగురించి తమ యభిప్రాయములను సంయోగముగ ఏకగ్రీవముగ వ్యక్తపరచవలెను. (6) ఏదినమున కలకత్తానగరమున దేశీయ మహాసభ జరుగునో ఆదినమున అన్ని చుండలములలోను మండల సభలను జరుపుటకు ఏర్పాటులను జేయవలెను. సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసము నిర్ణీత సంవత్సరముల దేశీయ మహాసభవారు చేసిన స్వరచిపాలన తీర్మానమును దేశభాషలలోనికి భాషాంతరీకరించి అన్ని మండల సభలలోను జరుపవలెను. (7) కాంగ్రెసు లీగువారి తీర్మానముల ననుసరించి మామోజ్యగారు 50 చంద్రావార్కర ఎన్. ఎం. సమావేశముగా విజ్ఞప్తిని సిద్ధపంచి పార్లమెంటు సభవారికంపవలెను. (8) దీర్ఘకాలమునుండి నిర్ణేతుకముగ దేశరక్షక శాసనముక్రింద చైతకాలయం దుంచబడిన మొకతాళి మహమ్మదాలిగార్లకు తక్షణము విడుదలచేయవలసినదని ఈసభవారు దొరతనము వారిని గోరుచున్నారు. (9) ఈసభవారిపేట అనిబె నెంటుమ్మ ఆరండేయ వాడియాగార్లకు తంత్రీపార్ల సంపవలెను.

బొంబాయి అసమ్మతిసభ.

బొంబాయి, జూలై 29:— స్థానిక హోమురాలు లీగు వారు నేటిసాయంత్రము సమావేశము కానాహోయించిన సభ విధ్వంసమయ్యెను. మాజీ జిన్నాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. అనిబి నెంటు ప్రభృతులకు ముదరాను దొరతనము వానినరించిన నిర్బంధా వాస శిక్షుగుర్చి యసమ్మతిని తెలుపుటకీ సభ యాహోయింపబడెను. తుదకుసభ కలవరముతో నంతమయ్యెను. గంట ఇంకను రెండుగంటల కారంభింపబడునగా ప్రజలపరిమితముగ సభాప్రదేశమునకు వచ్చిరి. చోటుచాలక ప్రజలు గ్లాసు కిట్టికీల ద్రులచేసి బోనికి ప్రవేశింపసాగిరి. ఆనాడు మామోజ్యగారు, మామోజీ, మోతీలాలు నెహ్రూ, మామోజీ, మజర్హూస్సాను, సి. పి. రామస్వామి అయ్య, మామోజీ, జి. పి. చింతామణిగారు లుపస్థానింపవలసి యుండిరి. కలవరము మొదట అర్జములను విరుగగొట్టుటతో ప్రారంభమయ్యెను. సభాధ్యక్షుడు రన ప్రారంభవాక్యముల వైసవెప్ప నీయబడక పోయెను. ఈకుండ వలసినదని ఆతడనేక మాటలు సభికుల గోరెను. కానిగల్లంత లభికమగుచుండుట వలన గూర్పుండ వలసిన వాడయ్యెను. జమ్నూదాసు బ్యాంకదాసు గారు గూడ శాంతి నెలనొల్ల వలసినదని సభికుల ప్రతిమాటెను. పిమ్మట సహోజిని నాయకు సలిగారు ప్రయత్నించిరి పిమ్మట మరెవరంటుననే ప్రయత్నించిరి “కానిమ్మ” “వైకి హమ్మ” “హమ్మండుము” అను కేకలు నెల్లుబ్బుచాడెను. పిమ్మట తిలకుగారు ప్రయత్నించిరి. ఆనంతరము రామస్వామి అయ్యగారు ప్రయత్నించిరి. తుదకు జిమ్నూగారు సభను మూసివేయవలసి వచ్చెను.

BRIEF TELEGRAMS.

One Rampadarath visited a number of villages in Rae Bareli District collecting subscriptions and making list of donors for the war loan, pretending that he was acting under the orders of the Tahildar. He thus collected a few rupees and had on the list nearly 200 names of donors. A head constable getting wind of the proceedings promptly arrested Ram Padarath who has been convicted and sentenced to four years rigorous imprisonment.

On arrival of the steamer from Rangoon to-day at Calcutta the police arrested W. Machado in virtue of a warrant from Rangoon authorities on a charge of cheating. He was placed before the Magistrate who granted bail and directed him to appear before the Rangoon Magistrate.

The Coroner's inquest touching the death of the four victims of Pragmahal building fire, Bombay, concluded yesterday. The Jury returned a verdict that the deaths were due to the outbreak of fire in Pragmahal and that there was no evidence to show the cause of fire.

THE GREAT WAR

Most Appalling Cannonading in Flanders

Prelude to German Preparations to Retreat

Demoralisation of Russians

RUSSIAN CRISIS: RECONSTRUCTION OF GOVERNMENT

M. LENIN ARRESTED: FRONTIERS CLOSED

BRITAIN'S GREAT EFFORT IN WAR: PREMIER'S STATEMENT IN PARIS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Pacifist Meetings in England.

Wrecked by Pro-War Demonstrators.

LONDON, July 29. Councils of Workmen's and Soldiers' Delegates have been established by a Pacifist named Leeds and Conferences were inaugurated at various industrial centres on Saturday amid scenes of disorder, especially at the Brotherhood Church in Kingsland, London, where patriotic demonstrators including soldiers forced an entrance after stoning the windows and wrenching off the water-pipes causing a cascade to descend on the audience. Patriots held a meeting forcing the delegates to stand and listen to the National Anthem. A crowd outside assaulted the departing delegates. Great damage was done to the fittings of the church. Four delegates of the Russian Council of Soldiers' and Workmen's Delegates, who were expected to attend, went to Paris instead. Disorder on a smaller scale characterised a meeting at Newcastle where a resolution greeting the Russian Revolution was carried. The mover said they were anxious to support the lads at the front as much as possible.

LONDON, July 28. The pacifist resolution passed by the Newcastle Council of Soldiers and Workmen's delegates led to extraordinary disorder. Colonial soldiers stormed the platform waving the Union Jacks and free fights followed. The Police were powerless and the meeting was smashed up amid the singing of the National Anthem. Similar meetings at Leicester and Norwich were apparently not disturbed.

Pacifism Denounced by Mr. Churchill.

Mr. Churchill speaking at Dundee denounced the exponents of Pacifism. He said "We had shells, guns, tanks, and aeroplanes in unprecedented numbers. Next year we must fight to secure the prize within our grasp."

ORIGIN OF THE WAR.

German Duplicity Exposed.

Story of a Secret Meeting.

LONDON, July 29. The "Times" is authoritatively informed that the reference made by the Socialist, Herr Haase, in his speech in the Reichstag last week to the meeting on July 5th 1914, as requiring explanation before the origin of the war could be understood, related to the meeting at Potsdam, attended by the Kaiser, Herr von Bethmann-Hollweg, Admiral von Tirpitz, General Falkenhausen, General Stumm, Archduke Frederick, Count Berchtold, Count Tisza, and General Hoezendorf which decided on the points of the Austrian ultimatum despatched to Serbia eighteen days later and agreed to accept the consequences of the war with Russia. The Kaiser afterwards went to Norway for the purpose of throwing dust in the eyes of the French and Russian Governments. Three weeks later, when it became known that Great Britain would not remain neutral Herr von Bethmann-Hollweg wished to withdraw, but it was then too late. The subject was more explicitly raised in a secret session of the Budget Committee of the Reichstag eight weeks ago, when the fact that the Minister did not deny the facts, though he refused to make a statement, caused a sensation which possibly was one of the factors underlying the recent political crisis.

Destruction of German Power.

Statement by Sir Eric Geddes.

His Attitude at the Admiralty.

LONDON, July 29. Sir Eric Geddes, speaking at Cambridge, paid a tribute to the work of British railwaymen in the war giving the Army a movement which it did not hitherto possess. The munitions wagon was now superseded by small gauge railways which resulted in saving thousands of lives. The destruction of the German military power since last spring was more than people imagined. The morale of the German army was assuredly going down fast. From his own experience Sir Eric Geddes assured his hearers of his confidence in the Army and the Navy and he was sure the public generally placed confidence in both the Services. As regards his own attitude at the Admiralty he did not interfere with naval strategy but attended to the needs of the Fleet.

Formation of A Tank Corps.

LONDON, July 29.—An army order establishes a Tank Corps.

Mr. Montagu Re-Elected.

LONDON, July 28. Mr. Montagu has been returned unopposed for West Cambridge.

The Derby.

Probable Starters and Jockeys.

LONDON, July 28.

The following are the probable starters for the Derby and their Jockeys:—

Athdara	...Evans
Gay Crusader	...Donoghue
Brown Prince	...Fox
Invincible	...V. Smith
Dark Legend	...J. Childs
First Flier	...Canty
Diadem	...Rickaby
Colleger	...Earl Lisnalinchy
Barrett	...Sir Desmond Colling
Kingston Black	...Burns
Dansellon	...Watson
Planet	...Lancaster
Lord Archer	...Madden

Doubtful starter Teledhus—jockey not named.

The Betting.

The betting on the Derby:—9 to 4 against Gay Crusader; 9 to 2 against Diadem; 11 to 2 against Dark Legend. First Flier has scratched.

Russia

The Russian Crisis.

Great National Assembly at Moscow. Hopes Central on M. Kerensky.

LONDON, July 28.

PETROGRAD.—The members of the Government go to Moscow on Monday to attend a great National Assembly of Members of the Duma, Municipalities and Zemstvos, the Executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates, and the Peasants' Assembly. It will last some four days, and is likely to be followed by the complete reconstruction of the Cabinet which will include a due proportion of the Bourgeoisie. It is realised that the fate of Russia hangs on the result of M. Kerensky's efforts to form a patriotic and enduring coalition. German Agents and Maximalists have been proclaiming that a counter-revolution is contemplated but M. Kerensky has destroyed this bogey, declaring that any attempt to restore the monarchy will be suppressed most vigorously.

Trial of Maximalists Demanded.

PETROGRAD.—The Executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates has passed a resolution recommending that the Maximalists who incited the revolt and received money from Germany should be publicly tried, and expressing the hope that M. Lenin will not escape justice and offering itself for re-election.

Moscow Assembly Postponed.

LONDON, July 29.

PETROGRAD.—The assembly at Moscow has been postponed till the Cabinet has been reconstructed. The Executive of the Cadet party has approved its members joining the Government. Generals Rossky and Gourko have been summoned to Petrograd.

Russian Frontier Closed.

PETROGRAD.—In view of the exceptional circumstances, the Government has ordered the closing of the frontiers till August 15th till when nobody not holding diplomatic passports will be allowed to leave or enter Russia.

Arch-Agitator Arrested.

SIMLA, July 29.

H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated the 28th inst. from the Secretary of State:—M. Lenin, the arch agitator and fomentor of trouble in Petrograd and at the front, has been arrested. The Russian central Government having surveyed the plot against it is now strengthening its position. General Korniloff's proposals for reorganising the army on the

TELEGRAMS.

basis of strict discipline have been accepted. The Government have restored the death penalty and passed decrees for the creation on every front of courts-martial.

Arrested in Finland.

LAHORE, July 29.

LONDON, July 28th.—It is reported that Lenin has been arrested in Finland.

150 Women Soldiers Wounded.

Later news regarding the bravery of the Women's Battalion shows that a hundred and fifty out of two hundred were wounded.

The Government has again imposed the press censorship as regards military and naval information.

Prince Lvoff, in an interview, told the editor of the "Clarion" that the peasants were beginning to say "times were better when he had a Tsar". ("C. and M. Gazette").

France

What Britain is Doing.

Impressive Statement by Mr. Lloyd-George. Great Increase in Shipbuilding.

LONDON, July 29.

PARIS. In a statement to journalists Mr. Lloyd George said that the result of the Allied Conference was most satisfactory, and good would speedily be the outcome of it. He dwelt on the British effort in the war and said that over five million men were serving with the colours in addition to a million men from the colonies and half a million in the navy. Great Britain's position in the war was entirely special. Her merchant fleet was the most important in the world, yet the British had raised a huge army without stopping the work of their seamen, and they were at present placing at the disposal of the allies nearly two million tons of shipping. Nor had the British stopped mining. A million men were working in the collieries which were sending much more coal to France than before the war. A third or a quarter of the steel produced in Britain was sent to France for the purposes of national defence. Germany appreciating the importance of Britain's role believed that she would be able to conquer by means of submarines.

Mr. Lloyd George said that the destruction of British vessels in April was considerable. The enemy presumably relied on more serious results in May, June, and July when the days were longer but the destruction had diminished markedly and would become much less when the days shortened. The Premier paid a tribute to the help of the American navy in organising convoys. He said that Great Britain's shipbuilding programme would produce next year four million tons in comparison with two millions built in the most favourable peace year. The output of our yards had already considerably increased. Five million workers of both sexes were employed on national defence and cognate work in Britain. Everything had now been arranged to make Britain agriculturally self-supporting, and the Germans would now be unable to starve Britain. That was a capital event, and it changed the aspect of submarineism. Mr. Lloyd George concluded by affirming that the future of the world depended on Britain and France acting together.

Allied Balkan Conference.

Allied Troops To Leave Old Greece.

LONDON, July 29.

PARIS.—The Allied Balkan Conference passed a resolution expressing the intention to terminate as early as possible and simultaneously British, French, and Italian military occupation of old Greece, Thessaly, and Epirus. On the contrary the occupation of the triangle formed by the Santiquarante Road, to the Epirus frontier will be provisionally maintained under an Italo-Greek understanding. Italy, France, and Britain will retain their base at Corfu during the war recognising Greek sovereignty.

China

Serious Fighting in China.

Troops Contending for Mastery.

LONDON, July 28.

SHANGHAI.—Serious fighting has occurred at Chengtu between two bodies of troops contending for the mastery in Szechuan. It is reported that the city is on fire and that the people are fleeing wildly.

China's Fight with Militarism.

LONDON, July 28.

The democratic party in Shanghai has telegraphed to the United States Congress, the Russian Council and the Duma, the French Chamber of Deputies, and the British House of Commons, declaring that the democracy in China is fighting for the same as are the democracies in the west, namely the best of militarism, and appealing for support.

Japan

Japanese Good will to the Allies.

Handsome Donations.

LONDON, July 29.

TOKIO.—Instead of the proposed Japanese Mission of goodwill to the Allies it has been decided to contribute 36,000 sterling each to the wounded of Great Britain, France, Russia, Italy and Belgium and 6000 each to the wounded of Rumania and Serbia.

Siam

Siamese Minister's Passports

LONDON, July 29.

COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says that the Siamese Minister will receive his passports when safe conduct to Germany has been guaranteed to the Imperial Representative at Bangkok.

TELEGRAMS.

Siam Declares War on Austria-Hungary.

All Siamese of military age are being interned in Germany. The Dutch have been requested to take over German interests in Siam. A telegram from Vienna says that Siam has declared war on Austria-Hungary.

America

United States' War Expenditure.

A Huge Total.

LONDON, July 29. WASHINGTON.—Mr. McAdoo, submitting to the Congress estimates for the War Budget, said that the first year of the war promised to cost the United States 10,736 million dollars, (roughly £2,147 millions), besides loans to the Allies, which would make it necessary to raise an additional 65,000 millions.

Tetanus Germs in Sticking Plaster.

A Diabolical German Device.

LONDON, July 28. WASHINGTON.—The Attorney-General warns the Public against using sticking plaster. Expert examination has disclosed the presence of Tetanus germs in plaster which are believed to have been distributed by German sympathisers.

War at Sea

A British Submarine.

Captures German Steamer. Steamer Scuttled.

LONDON, July 29. The Admiralty says:—A British submarine in the North Sea on Friday captured the German steamer "Batavier Second". The crew abandoned the ship and a prize crew went on board but owing to damage from gunfire it was impossible to bring the "Batavier Second" in and she was scuttled.

Japanese Warship Destroys Submarine.

LONDON, July 28. The Japanese Naval Attache announces that Japanese warships in the Mediterranean, while escorting a British transport, sighted an enemy submarine on the afternoon of the 22nd inst. One unit protected the transport from attack on one side, while the other unit attacked the submarine and smashed its periscope and then closely pursued it, and again attacked it successfully, undoubtedly destroying it.

Belgium Front

Extraordinary Cannonading in Flanders.

PARIS.—A correspondent on the British front says:—Gunfire in Flanders is the most appalling we have ever heard, more extraordinary even than the din is the extent of the cannonade. It is unbroken between the coast and Lens.

The Struggle in Flanders.

German Endeavours to Learn British Plans.

LONDON, July 29. The sound of guns in Flanders has been heard daily in London for weeks past and has been more audible during the last fortnight at hours during which, according to German communiques and correspondents on the British front, the artillery duel has been unprecedentedly violent exceeding even those preceding the attacks on Verdun and the Somme. Correspondents state that the enemy has apparently piled up enormous supplies of munitions for an artillery offensive, specially bombarding the country near the coast and smashing Newport to pieces though active with guns and raids as far down as St. Quentin. Fifteen-inch shells sometimes fall twenty miles from the front line. Guns in Flanders with thousands of gas shells have pounded Ypres back areas at a score of places not touched for two years. The British reply with a greater volume of fire and more frequent raids. A German raid at Homecourt, north of St. Quentin, was the heaviest of their attacks. Following the obliteration of our trench by gun-fire, the advance of their raiders was concealed by the men belching smoke from apparatus strapped to their backs. They captured a working party of engineers who escaped while crossing 'No Man's Land' profiting by the Germans' hurry to escape the prompt response of the British guns.

Ferocious Fighting in Champagne.

LONDON, July 29. In spite of the ferocity of the fighting in Champagne where, according to Reuter's correspondent with the French headquarters, the Germans employed five divisions in fruitless attacks during the past week, sending even cocks and orderlies in the assaulting waves, interest remains centred in Flanders. Correspondents are struck describing the cannonade. Germans are probing everywhere from the sea to the south of Arras by means of raids and gunfire in a vain attempt to divine British plans. It is the enemy's dread of the British attack that accounts for his desperate blows in Champagne. French experts say that the enemy, knowing he will be shortly gripped by the throat, is trying to recover important positions in Champagne in order to protect his flank in the event of reverses further north. These experts anticipate that the British offensive will not materialise for some time. They declare that the British methods, which were so splendid on the Somme will be utilised in the forthcoming push with improvements gained by experience.

A telegram from Copenhagen says the Kaiser betrays his anxiety regarding Flanders in a telegram to Hindenburg from Galicia, in which he gratefully recalls the deeds of the troops in Flanders, who for weeks have been the target of very violent cannonading and are now dauntlessly awaiting future assaults.

British Front

Intense Aerial Fighting.

Brilliant Success of British Aviators Thirty-One Enemy Machines Killed.

LONDON, July 29. A British communique says there was considerable reciprocal cannonading at various points on our front especially north of the River Lys.

There was intense aerial fighting yesterday afternoon and evening which was markedly successful for our airmen. Their vigorous offensive tactics enabled our artillery and machine-guns to carry on successfully. An unusual number of photographs were taken. Our aeroplanes bombed four enemy aerodromes and some machines were flying at low altitudes forty miles behind the enemy's lines. Fifteen German machines crashed down and we drove down sixteen others. Three of ours are missing.

Raiding and Artillery Activity.

LONDON, July 29. This afternoon's communique from F.M. Sir Douglas Haig says:—We made a raid last night south of Armentieres and repulsed an attack east of Osttaverna. There has been considerable activity by the enemy's artillery in the neighbourhood of Armentieres north of Ypres and in the Nieuport sector.

Great Activity on British Front.

German Severely Punished. Artillery's Good Work.

LONDON, July 28. Reuter's correspondent at Headquarters wiring to-day says the week has been one of intense heat, furious gunning, incessant reconnaissance work, and much sharp local fighting. Our tremendous cannonading northward of Armentieres and near Lens is causing the Huns great anxiety and heavy casualties. The wind has been generally favourable for gas and we have profited by it fully. Even at night the cannonading has diminished but slightly and has increased intensely at dawn. The enemy has shelled our rear communications at intervals, but his firing at our battery areas has been promiscuous and chiefly carried out in the darkness. Our counter-battery work has been very successful. Direct hits have been obtained on dozens of gunnits and numerous ammunition dumps have been exploded. The infantry on both sides has been very active in raiding, and the fact that the Germans have been indulging in a species of warfare which they dislike shows their anxiety to learn what is happening opposite.

Prisoners Taken a Machine Gun Captured.

LONDON, July 29. This afternoon's communique from General Haig says:—We carried out successful raids last night northeast of Ezechy south east of Hadrincourt west of Fontainelezcroilles and near Fleurbaix and captured prisoners and machine guns. We entered the German lines at Roenx Chemical Works, and captured thirty prisoners, a trench-mortar, and a machine gun. We entered enemy's positions near Ypres and took fifty-four prisoners, and two machine-guns. We repulsed raiders southeast of Messines.

French Front

German Aeroplane Deliberately Drops Bombs. On an Hospital.

LONDON, July 29. PARIS.—A latest example of atrocity has been committed by a German aeroplane flying north of Jochery-Sur-Vesle on 25th inst. It swooped down very low and deliberately bombed a hospital which it hit four times despite the fact that it must have clearly seen red crosses. Two doctors, chemist and nurse were killed and others were injured.

Hindenburg's Plans.

Preparations for Great Strategic Retreats.

ALLAHABAD, July 29. LONDON, July 28th.—An American correspondent at the French headquarters claims that the French military authorities' conception of F.M. von Hindenburg's great plan has now been fully confirmed by the divulgings of Swiss and military critics. Von Hindenburg has prepared zones for defence extending back to the Rhine and beyond. His retreat in March is now admitted to have been a thorough necessity imposed on him by the Allies' vigorous assaults. The remainder of the war on the Western front is likely to consist of successive retreats to different zones of defence by which means von Hindenburg hopes to prevent the piercing of his front, thus convincing the German public each time that his retreat constitutes a strategic victory. The work on the successive zones has been under way for months. Little effort is now made to conceal this purpose. That the battle of the Aisne and the battle of Moronvilliers' redoubt will eventually force another retreat is certain. Indeed one of the great objects of the terrific German counter-attacks is to hold the French in check while the next zone is put into a more defensive state. ("Pioneer").

Aisne Ridge Battle Continues.

More Enemy Attacks Defeated.

LONDON, July 29. A French communique says the night was marked by a violent bombardment, followed by a series of fresh

enemy attempts, principally along the Braye-en-Laonnois-Chevigny ridge and in the direction of Hurbise Monniet. All infantry attacks failed completely with heavy enemy losses.

A Quiet Day.

LONDON, July 29. A French communique says the day was comparatively quiet except in the region of Allies-Hurbise and both banks of the Meuse, where artillery was reciprocally very active.

Violent Enemy Attack Collapses.

LONDON, July 29. This afternoon's French Communique says:—Violent enemy attack west of Hurbise on a front of 600 metres collapsed. Subsequently our infantry attacked with superb dash between Hurbise and the district south of Laboiselle, achieving progress at all points specially in the Monniet District. Following an intense bombardment enemy attempt to recapture a trench between Avocourt Wood and Hill 304 failed with heavy losses.

Russian Front

Rumanian Advance Continued.

Russians Lose and Gain Ground.

LONDON, July 29. A Russian wireless communique says:—On the Galician front nothing material occurred. The enemy somewhat pressed back our detachments eastward of Kirlibaba. The Rumanians continued the pursuit of the retreating enemy in the direction of Kszik and Vasarhely and occupied heights five versts south-westward and the villages of Monestrika, Koshiaul, Dragolavo, and Bereszi. The Rumanians took a battery and prisoners.

We advanced in the region of Kulakul towards the Putna river and occupied the village of Boduple on the left bank of the river.

Russians Evacuating Czernowitz.

LONDON, July 29. According to a telegram from Copenhagen Vienna papers report that Russians are evacuating Czernowitz.

Some Positions Wrested.

The German wireless communique says:—Germans and Austrians have wrested some high positions from the still resisting enemy in the wooded Carpathians. The German forces on the Upper Putna have retired before the pressure of the enemy.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 28. His Excellency the Viceroy has received the following telegrams dated the 27th instant from the Secretary of State for India:—

The Russian retirement continues and the enemy have reoccupied Hancz and captured Stanislau, Bucacz, Thumacy, Ottynia and Delaty besides many heavy guns and much booty while many Russian regiments voluntarily withdrew. They were cases of extraordinary bravery on the part of other regiments and especially officers.

The Rumanians and the Russians attacking on the Rumanian front have captured 1600 prisoners and 33 guns.

There has been most intense artillery activity along the British front and much successful aircraft action. The great battle on the Aisne ridge continues. The French by vigorous counter-attacks have driven the Germans out of all those portions of their position which the Germans had captured. The Germans had made still further efforts to regain the lost ground but without any success.

There has been considerable increase in loss by submarine. 2791 merchant vessels of all nationalities arrived and 2791 sailed from British Ports. 21 British ships over and three under 1600 tons were sunk.

Defence of India Act.

An Amendment.

SIMLA, July 28. In pursuance of section 2 of the Defence of India (Criminal Law amendment) Act 1915 (4 of 1915) as subsequently amended the Governor-General-in-Council is pleased to direct that the following amendment shall be made in the Defence of India Consolidation rules 1915 as subsequently amended namely, after rule 11 D of the said rules the following rule shall be inserted, namely power to require railways to give facilities for transport in certain cases. 11E (1) The Governor-General-in-Council may for the purpose of facilitating the collection of any article or thing which is in his opinion capable of utilisation in the prosecution of the present war make orders for all or any of the following purposes (A) For requiring railways to give special facilities as to the transport of such article or thing, (B) for enforcing the prompt loading or unloading of trucks or waggons and (C) waggons and for controlling other traffic in order to expedite the transport of such article or thing. 2 Any order made under sub rule (1) may be made so as to apply generally to all railways or to any class of railways or to any particular railway. 3 If any person acts contrary to provisions of any order made in the exercise of duty shall be deemed to have contravened these rules.

ఆంధ్రోద్యమము.

—(౧)—

మనదేశమున నీ యుద్ధము మారంభమయి రమణమయి యున్నది. ఈ కాలమున నది యాశ్చర్యకరముగ నభివృద్ధిపడినది. ఆంధ్రాగోత్రమున విద్యాగంధము గల వారందరు నీ యుద్ధముయొక్క స్వభావమును, నాశయములను గూడ బాగుగ నెఱుగుదురు. ధనము వ్యయపరచి, సంచారక ప్రతినిధుల దేశమున గల వివిధ గ్రామపురముల కనిపి ఈ వృత్తాంత మంతయు ప్రజలెఱుగునట్లు చేయవలెను. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారిని మనము సమీక్షించి, మనపక్షమున న్యాయముకల దని చెప్పకొనుటకు పూర్వము మన ప్రదేశములలో నితర భాషల మాట్లాడు తమిళసోదరులు మున్నగువారిని సమాధాని పరచుకొన నవసరము కలుగుచున్నది. విశాలమనస్కులు కానివా రీ యుద్ధమున నసంతుష్టి గనపరచుచు వచ్చిరి. ఆంధ్రుల యాశయములను వారు బాగుగ గుర్తెఱుగ కుండుటయే దీనికి కారణము. వారికిఁబోచిన విధముగ నీ విషయమున విమర్శచేసియున్నాము. అయిన నాంధ్రోద్యమము నునము యమున నాంధ్రసోదరుల హృదయస్థుల నాటుకొనినది. అయ్యదిచిగిల్చి యభివృద్ధిపెందునని యూహించుట యుక్తము.

మనకోరికలో నీదేవు నభిప్రాయము దొరతనమువారు కనపరచుచునే యున్నారు. కాని వారికిఁగూడ సంశయముకట్టి కలుగుచున్నది. ఇట్టి రాష్ట్రములు మన దేశమున విశేషముగ ప్రబలింపవో, నైకమత్యముచేడి, పరస్పర విరోధము కలుగ నేమోయని వారి సంశయము. భావికాలమున మనదేశము చిన్న చిన్న స్వతంత్రరాష్ట్రములుగ నేర్పడి, దొరతనమువారిచే కనిపెట్టబడుచు, చక్కగ పరిపాలింప బడవలయును. ఏలననగా, పలుభాషలను మాట్లాడి వివిధమతావలంబకులై, వివిధ జాతీయులగు ప్రజలకు మనదేశము నివాసము. ఉత్తరమున వంగదేశములును, రాజపుత్రులు, సిక్కులు మున్నగువారిటుంజి వారే. దక్షిణమునగూడ తమిళులు, ఆంధ్రులు, మళయాళ కన్నడభాషల మాట్లాడువారును గలరు. కాల మతిక్రమించిన కొలది వీరందరును విద్యావంతులై నాగరికు లగుదురు. పాశ్చాత్యదేశముల పరిపాలించు పద్ధతీయు, నచ్చటి ప్రజాజీవనమును బాగుగ క్రింద గ్రహించి, తమ దేశమును రాష్ట్రము నాస్థితిలోనికిఁ దేవలయునని తపక ప్రయత్నింతురు. ప్రజలు విద్యావంతులైనచో దొరతనమువారి కాలమునకన్న భావికాలమున నధికముగ వారి యభివృద్ధియు పాటింప వలసి యుండును. ఆట్లుగుటచే మన దేశ పరిపాలనమున దేశీయు లధికభాగము నొందగలరు. ఆపట్ల ప్రత్యేకరాష్ట్రము లాంధ్రులకు మున్నగువారికి సమకూడును. రాష్ట్రముల పరిపాలన స్వదేశీయులచే చక్కగ ననుపబడునట్లు దొరతనమువారు చూచుచుండురు. అనగా నాస్థితియూ మున్నగు దేశములకలె మన దేశమున గూడ చిన్నరాష్ట్రము లేర్పడి స్వతంత్రముగ పరిపాలించుకొనుచు, దేశానుకూలముగ సంగతుల జర్పించుటకు దేశీయ మహాసభయందు ప్రతినిధుల ముఖమున దరు కనువగు నిషయముల బరిష్కరించుకొను చుండవలయును. స్వతంత్ర పరిపాలనమున నారితే, భారతీయులు సుస్థితికి వచ్చునరకును దొరతనమువారు చక్కగ గనిపెట్టుచు నుండవలయును. ముమ్మాటికి నయ్యదియే మన భావికాలపు స్థితియని మనము నమ్మవచ్చును.

స్వాతంత్ర్యములగు నాంధ్ర ప్రముఖులు తమసోదరులకు సుస్థాగములను, ధనమును, విద్యయు నితరకన్నుల భముగను నధికముగను గూడ గలిగించుటకు చేసిన యట్లు మే యాంధ్రోద్యమ మని కొందరి యూహ. దేశమున కంతయు నియ్యది యుపయుక్తము కాదని వారిని కలననే యూహించురు. అంతయుగాక తురుములు ప్రత్యేకయత్నముల చేయుచున్న తీరుననే యాంధ్రులుగూడ యత్నించుచున్నారని మరి కొందరు తలచురు. వీరందరికి నేరువేరుగ ప్రత్యుత్తరములను నవసరము. కాని స్వభావమువారికి తెలిసినచో నాకట్లునును వజాలరు. వారి యాశయములలో నిది కొన్ని చిన్న యంశములని మన మూహించ వచ్చునుగాని కేవలము వారు దీనికొకే ప్రయత్నించుచున్నారనుట హాస్యాస్పదము. ఆంధ్రోద్యమముకు విధముగ జాతీయ మనియు లేక, సుపజాతీయ మనియు జెప్పవచ్చును. గత శతాబ్దమున పాశ్చాత్యు లందరు జాతీయ పరిపాలనకై పోరిరి. పోలందు దేశీయులట్టివారే. అట్టివారి నెల్లవఱచి వారి దేశమంతయు నాక్రమించుకొని యొకచ్చత్ర భిగ నేలుటకై నెపాలీయులు బద్ధకంకణంకై పోరెను. జా

తీయాశయముల బల మాజనుల నావరించి యుండుటచే తైర్య వంతులయి వారుపోరిరి. నెపాలీయును తన విభవమును కూడ గోల్పోయెను. ఆత డ్వయించిన పిదప దేశపరిపాలకు లందరు నొకచోట గూడి జాతీయాశయముల బాటింపక కొన్ని నిబంధనలు చేసిరి. అప్పుడు జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును దృఢ మగు నూహ వారి కెల్ల కరు నుండుట చే, ఇటలీ, జర్మనీ మున్నగు దేశములన్నియు దేశీయ జాతీయ పరిపాలనముల గాంచినవి. మిగిలిన దేశములన్నియు నివిషయమున నీ దేశములకు దోడ్పడినవి. కావున బహుమిదవ శతాబ్దమున జాతీయ పరిపాలనకు సహాయము గలిగినది. ఈ కాలమున నయ్యది చాలదని యుపజాతులకు సహాయము దొరకుచున్నది. కావున మనదేశమున గల యాంధ్రులు సిక్కులు మొదలగువారు ప్రత్యేకరాష్ట్రములకై పోలుపడినచో, నట్టి యుద్ధమును సుపజాతీయముగ నెంరవచ్చును. ఉపజాతు లిట్లు స్వతంత్రములై నచో కడపట జాతీయ పరిపాలన దేశమునకు కలుగును. మై జెప్పిన విధము నీ రాష్ట్రము లన్నియు పరిపాలించుకొనుచుండినచో దొరతనమువారు మన కింతకన్న వేయిరె ట్లధికారియు సెనగినవాఁగుదురు. వారును మనము స్వతంత్రముగ పరిపాలించుకొనఁ దగుదురని యూహించి దేశమున కేస్వాతంత్ర్యము నొనఁగుదురు. తొంత రాష్ట్రములను విదప దేశమును నిట్టిభివృద్ధి పందును. ఇయ్యదియే మనకు మార్గము. ఉపజాతీయముగ నీ యుద్ధమునును బ్రతిపక్షులు తలచినట్లు స్వాతంత్ర్యముగ నెంచుట యసందర్భమని మేరగ జెప్పవలె!

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున మన భరతఖండ మత్యంత మగు స్థితి నొందవలయునని భారతీయుల యాశయము. అట్టి యాన్నత్యము సెందునట్లు మనదేశమును తయారు చేయుటకు కొన్ని మార్గములు కలవు. లోపలి నుండి దేశీయులందరు సంస్కరణమొనర్చుకొని దృఢముగ మహాజాతిగా నేర్పడవలయును. అట్లుగుట యెట్లు? నాగరికత కల కొన్ని దేశములకలె సుపజాతుల ననుసరించి రాష్ట్రము లేర్పడి, స్వతంత్రపరిపాలనము గావించుకొనుచు, చక్కగ నభివృద్ధిపండి దేశాభ్యుదయమునకును జాతీయాభివృద్ధికిని దోడ్పడవలయును. అనియొకటి. లేక కేవలము బలమునే యుపయోగించి, జాతీయతాదిభేదములు భాషలుగల వ్యత్యాసము నొక్క పెట్టున తుడిచివైచి, ఆచారవ్యవహారాను బంధముల నైకత్యము చేసి, జాతి సెంకవానిని యంత్రమున తయారుచేసినట్లు సృష్టి చేయవలయును. అన్ని మార్గముల నని సులభ కావ్యము గాదు. నాగరికతగల యా శతాబ్దమున సెంకరి యిచ్చరచ్చియుల మన దేశజాలందరు భాషకు, ఆచారవ్యవహారములను సుతమును మార్చుకొనుదురనెడి యాశ బలహీనముగనున్నది. జాతీయోద్ధరణాభిలాషులగు మన దొరతనమువారును తమ నాడుకకు విరుద్ధముగ మన దేశమున జాతీయోద్యమముల నణచుచురా? వారట్లు చేయనే చేయరు. చేసినను ప్రజలు తమయసంతుష్టిని గనుపరతురు. కావున నైకజెప్పిన విధమున భాషాదిభేదములను బట్టి రాష్ట్రము లేర్పడుటయు, పరిపాలించుకొను శక్తికలిగి యుండుటయుగల యిదియే మన దేశమునకు దొరతనమువారికిని శ్రేయస్కరమగు మార్గము. దానికివిలక్షణముగ బ్రవర్తించుట యంత మంచిదికాదు.

మన మిప్పుడు చూచినదానిని బట్టి యాంధ్రోద్యమము కేవలము జాతీయమనియు, కావుననే దొరతనమువారి ప్రాపునడయుననియు తేలుచున్నది. ప్రతిపక్షు లూహించునట్లుల దేశమున నైకమత్యము నీయుద్ధమును చేరుపునట్లు కన్న బలపరచునట్లు నే నిదృశములు కలవు. వెక్కు రాష్ట్రములుగ దేశము విభజింపబడినచో పరస్పరానుకూల్యము చేరునని వారు భయపడ నవసరము లేదు. ఏల ననగా ఆస్థితియూ, దక్షిణాఫ్రికా, మున్నగు దేశము లన్నియు నిట్లే చక్కగ పరిపాలించుకొనుచున్నవి. వారిలో జాతీయతాది భేదములు లేవని వాగించురు. జాతి, మతానార వ్యవహారభాషానికములగు భేదములకుల యిరువదిరెండు చిన్నరాష్ట్రము లంత చిన్నదేశముగు నిష్పజ్ఞాండున గలవు. ఆ దేశములలో చక్కగ పరిపాలన నడచుచు నుండగా నాగరికత దినదినము పెచ్చుచున్న మనదేశమున మాత్రమెందుకు జయప్రదము కానేరదు? ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మన్ని విధముల దేశమునకు, నాంధ్రులకుగూడ లాభకరము. దాని ననుసరించియున్న ఆంధ్రసర్వకళాశాల మున్నగు నవి దానివెనుకనే వచ్చును. వానిని మనము ప్రత్యేకముగ పోలుపడ నవసరములేదు.

మండవేముల వేంకటశాస్త్రి, బి. ఏ.

The Madras Astrological Bureau, Madras

జాతకములు

శ్రీమాన్ జ్యోతిర్విద్యాభూషణ శతావధాని కే. శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే వ్రాయబడును.

సంవత్సర ఫలము రు. 2-0-0 సగము నైకము
పూర్తిజాతకము రు. 8-0-0 ముందు పంపుడు.
విశేషముగ వ్రాయ రు. 15-0-0 పోస్టుఖర్చు చేయు.

సర్దియగు జన్మకాలము తెలుపుడు.

ఇంకను వ్రాయుకొలది భర రు. 100 వరకు నున్నది.

మానేజర్:

జ్యోతిష కార్యాలయము

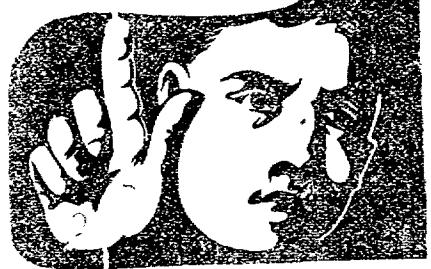
212, గోవిందపునామనిబిధి, జి. టి. మదరాసు.

అద్భుతనివారిణి.

126

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎలెక్ట్రోటానిక్ వెరల్సు



ఇది బలహీనులకును, నీరసులకును, లక్షకుందులకు, నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగును, మెదడు దిమ్మగా నుండుట,

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము, శుక్లనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గురుస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనవందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిపై స్తరు ఒకమారు పరీక్షించును.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

నవీనము క రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!!

ఆప్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. అతకహాల్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను ఆసు భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు దేల వేనియుండినా యీ ఆప్టోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

సెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0

1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0

1/2 ఆవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్. అందు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, జమ్మూరుస్థిమి వీధి, హంతాయి.

మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా ఫురుషోత్తం మూర్తి ప్రెసాగుబారు రోడ్, మదరాసు.

Wanted Agents ALL OVER INDIA.

Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods
ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, China Bazaar Street, Madras.

Socks and Stock ings in different colours and sizes can be had at moderate rates.

Trial orders Solicited.

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో వారి దివ్య వస్తువులు.

వస్తువు	రేటు
దంతచూరము పండ్లతోముట్టు	0.2
శిర్డీ సాయము మాత్రము అట్టము	1.4
దంతచూరము పండ్లతోముట్టు	0.8
కబళిము కాయము ధాతుపుట్టికి	1.0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0.12
మూలశంకుల తైలము డబ్బి 1-కి	0.12
తేలుమందు తేలుకాయలకు సీసా 1-కి	0.8
శాస్త్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0.4
కలరామాత్రము వాంతిభేదములకు	0.6
గజ్జిక తైలము గజ్జికడలకు డబ్బి 1-కి	0.8
నామకరూపము సీసా 1-కి	0.6
తేలు మందు సీసా 1-కి	0.4
తామర తైలము; తామర, తీటు	0.4
కుంభుకు తైలము డబ్బి 1-కి	0.4
కుంభుకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1.0
కఫహరి శీతగట్టు దగ్ధులకు	1.4
కఫహరిమాద్యం ఉబ్బనములకు డబ్బి 1-కి	0.8
వాయువుపోట్లకు మందు	1.0

వస్తువు	రేటు
మోహినీ తైలము వెండ్రుకలు వెరుగుటకు	0.12
రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0.0
ఉబ్బనమునకు మందు సీసా 1-కి	1.8
కస్తూరిమాత్రము వెండ్రుక, మంచివి 50-కి	0.10
సుఖభోగి మాత్రము	1.0
సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	1.0
విరేచనములకు మాత్రము డబ్బి 1-కి	0.8
గ్రహణి మాత్రము డబ్బి 1-కి	0.8
శిరోవేదన మాత్రము తలనొప్పిలకు	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి	0.8
శీతగట్టు ద్రావకము సీసా 1-కి	1.0
కుసుమారి మాత్రము, కుసుమ వ్యాధులకు	1.0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0.6
సుందరీ తైలము, ముఖకాంతికి	0.8
పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	0.6
కష్టకూలహరి చెవిపోటుకు	0.6
జ్వాలాబీ మాత్రము మలబద్ధమునకు	0.8
జంతువాతహరి ఎమిడికలకు	0.8

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

వాణిజ్య పరిశ్రమలకు వరము: ఐ.ఎం.డి. నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమున జనించు జాడ్యములకు కిరీటమువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను, ఎండను, ప్రాంతిసోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనాపాధిసారసవరిల్లా గణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన బోయములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణసంబంధమున నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు మందుకు 4 డోసుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరు:— పి. డి. సావంతి. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY

వికభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము
కల 0—4—0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల—విద్యా స్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

గ్రాహుడినది. కల 0—4—0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోలిపోయినట్టి గాని కవనములను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వస్తువులు వస్తువులుగ వంచబడిన శేషములు శోణములుగా నెన్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతినందర్భముల సలహా నాలొచించుటవలసివచ్చును. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతివే వాటిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను నొక్క పేరు మ్రోగినవారు.

నిలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

పోస్ట్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, రిలయన్స్ నెం 553 రు,

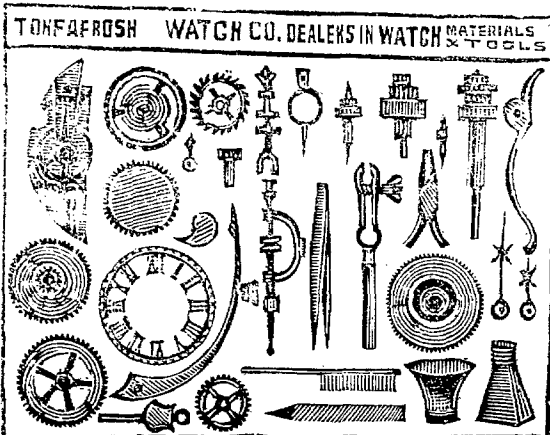
889

మదరాసు.

(పై కామ్యూజిషన్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక వేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

క్యాటలాగు

ఉచితముగా పంపబడును



అద్దములు	రేటు	గ్రోసు 1-కి
రైల్వే	8.0-0	"
ఇక్స్ పైడ్	2.0-0	"
హార్నింగు	2.8-0	"
రాస్కోపు	5.0-0	"
లేడి	8.4-0	"
రిస్టు	8.8-0	"
రాస్కోపు చిన్నది	5.8-0	"

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches, Materials & Tools
BHENDI BAZAAR, POST BOX No. 9, BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో గ్రాయవలయును.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందు కో,

[728] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక వట్ట, జరి విచిత్రమయిన మంచివస్తువులు వీరుబహుచవుకగ నష్టయిచేతురు.

ఒకసారి అర్జును యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు. ఫిజియము - డేరాలు - గ్యాసుడిక - యు - బొమ్మలకాడ్లు - గాంధీ ప్రస్తావనలు విక్రయించు. క్యాటలాగు కావలెనా? (893)

బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

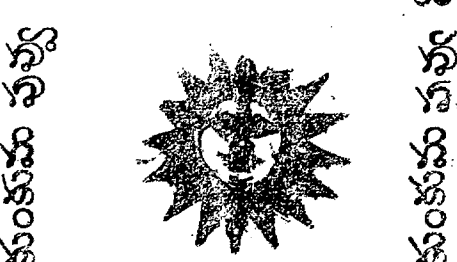
కారణం:— ఇది శ్రీభక్తబోధిని యను నాటకము. సంఘమరాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరు జరివిశీరవలయును. కల 0—4—0 పోస్టేజి వేయు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మన మన మార్గములు బంశజాలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవాడు గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోపుచార్యయే మేమేభరించి పంపుచున్నాము. కంట నేనాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రీ, మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా బోషధాలయం 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమాయను గమనింపును. కరస్పాక డెయ్య మొదలగువారి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ. (83) 21. హమ్మంగిది, బొంబాయి.